

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้ ทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่อง การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้ เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ ทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ความรู้ และทักษะในการ ประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 3)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยหลายแขนง วิชา จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์ มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ จริยธรรม รัฐศาสตร์ ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา สังคมวิทยา ปรัชญาและศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงเป็นกลุ่มสาระที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีให้แก่ ผู้เรียน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของทุกสาขา การเรียนรู้ ดังนั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงมีความจำเป็นที่จะต้อง พัฒนาผู้เรียนให้เกิดความงอกงามในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความรู้ จะให้ความรู้ในสาระสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ จริยธรรม เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา ปรัชญา และศาสนา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น ในลักษณะบูรณา การ ด้านทักษะกระบวนการผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้เกิดทักษะ และกระบวนการต่าง ๆ เช่น ทักษะ ทางวิชาการ ทักษะทางสังคม ทักษะการสืบสวนสอบสวน ทักษะการสื่อสารทักษะการแสวงหาความรู้ การสืบสวน เป็นต้น ด้านเจตคติและค่านิยม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะช่วยพัฒนาเจตคติ และค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตย และความเป็นมนุษย์ เช่น รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน มีนิสัยการเป็นผู้ผลิตที่ดี มีความ พอดีในการบริโภค และเห็นคุณค่าการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม เคารพสิทธิ ของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม มีความผูกพันกันรักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เห็นคุณค่าอนุรักษ์ และ

พัฒนาศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ศรัทธาในหลักธรรมทางศาสนา และระบอบการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4)

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถนำความรู้ ทักษะค่านิยม และ
เจตคติ ที่ได้รับการอบรมบ่มนิสัยมาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้
เมื่อมองในภาพรวมแล้ว พบว่าความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนั้น
นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม
วัฒนธรรมแล้วยังมีทักษะและกระบวนการต่าง ๆ ที่จะสามารถนำไปใช้ประกอบการในการตัดสินใจ
ได้อย่างรอบคอบ ในการดำเนินชีวิต และการมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
ในฐานะพลเมืองดี ตลอดจนนำความรู้ทางศาสนามาพัฒนาตนเอง และสังคมทำให้สามารถดำรงชีวิต
ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4) หลักสูตรการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แบ่งเป็น 5 สาระย่อย ได้แก่ สาระที่ 1
ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต สาระที่ 3
เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1)

ปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) ประเทศไทยจะเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ความร่วมมือกัน
ด้านเศรษฐกิจหรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นเสาหลักที่ 2 ในการพัฒนา ดังนั้นการเตรียมความ
พร้อมเพื่อเข้าสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านการศึกษา คือ การส่งเสริมให้นักเรียนมี
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ให้มากขึ้น สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เป็นสาระที่มีเนื้อหา
เกี่ยวข้องกับการผลิต การแจกจ่าย การบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่
อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไป
ใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1) ในการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้รายงานในฐานะ
เป็นครูผู้สอนเอง ต้องประสบกับปัญหาหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์
ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตัวครูผู้สอนยังขาดเทคนิคในการจัดการเรียนรู้และยังยึดตัวครูเป็นสำคัญมากกว่า
ที่จะเป็นบทบาทของผู้เรียน การสอนส่วนใหญ่จะใช้ลักษณะของการบรรยาย การอธิบาย เพราะเห็นว่า
การจัดกิจกรรมหรือวิธีการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นจะต้องใช้เวลานานไม่เพียงพอต่อการเรียนในแต่ละ
ชั่วโมง อีกทั้งเนื้อหาสาระของเศรษฐศาสตร์ค่อนข้างยาก ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีพื้นฐานขอบที่จะคิด
เพื่อตัดสินใจอย่างรอบคอบในทุกเรื่อง จึงทำให้นักเรียนบางคนรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่ค่อยสนใจหรือ
กระตือรือร้นที่จะเรียนเศรษฐศาสตร์ ส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์
และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนั้นแล้วผู้เรียนแต่ละคน
มีศักยภาพที่แตกต่าง คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เมื่อต้องมาเรียน
อยู่ห้องเดียวกันการใช้ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจึงไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ
เท่าที่ควร เพราะผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ในสภาพที่แตกต่างกัน การเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ สาระ
เศรษฐศาสตร์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทางการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม สื่อ
การเรียนการสอน ซึ่งมีสื่อหลายชนิดที่สามารถนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ในการ

เลือกใช้จะต้องคำนึงถึงลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาในแต่ละวิชา ผู้ศึกษาพบว่าชุดกิจกรรมน่าจะเป็นนวัตกรรมที่สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเศรษฐศาสตร์ได้เป็นอย่างดี เพราะชุดกิจกรรมมีลักษณะสำคัญที่สามารถสร้างความสนใจของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม อีกทั้งยังมีระบบที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2545, หน้า 21) นอกจากนี้การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ยังเป็นเทคนิคการสอนวิธีหนึ่งที่น่าสนใจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน เพราะเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย นักเรียนจะต้องทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ตระหนักถึงความสำเร็จเพื่อให้ได้มาซึ่งการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น Slavin (อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552, หน้า 198)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นนวัตกรรมที่มีสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่างประกอบเข้าเป็นชุดกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเอง มีการจัดกลุ่มนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาและความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด และเหตุผลซึ่งกันและกัน ฝึกความรับผิดชอบที่มีตนเองและความสำเร็จของกลุ่ม

ดังนั้นผู้รายงานจึงได้จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ เพิ่มพูนทักษะและความรู้ให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 392 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ห้องเรียนที่ผู้รายงานได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูประจำชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน

4. สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมีนบุรี ปีการศึกษา 2555 ซึ่งผู้รายงานได้วิเคราะห์เนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด เพื่อนำมาสร้างและพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ
- ชุดที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์
- ชุดที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร
- ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ
- ชุดที่ 5 ชวนคิดภาวนา

ชุดที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้งาน

ชุดที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้รายงานดำเนินการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ชั่วโมง โดยใช้ชั่วโมงเรียนตามตารางสอน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีคะแนนสอบสาระเศรษฐศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. สาระเศรษฐศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้รายงานได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน มาใช้เป็นสื่อการเรียน การสอน
2. กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนดำเนินการตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 42 คน ที่ผู้รายงานเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพราะเป็นห้องที่ผู้รายงานได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูประจำชั้น
4. ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้รายงานกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คำว่า “ชุดกิจกรรม” ให้มีความหมายเช่นเดียวกับสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ที่ใช้หลักการสร้างและกระบวนการพัฒนาเช่นเดียวกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรม หมายถึง นวัตกรรมการเรียนรู้ที่นำเอาสื่อและกิจกรรมหลายๆ อย่างมาประกอบกันเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน มีความสมบูรณ์ในตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุดกิจกรรมที่ผู้รายงานสร้างและพัฒนาจากเนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ
- ชุดที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์
- ชุดที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร
- ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ
- ชุดที่ 5 ชวนคิดภาชนะน้ำรู้
- ชุดที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน
- ชุดที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ในสัดส่วน 2:3:2 สมาชิกในกลุ่มจะมีการช่วยเหลือกันและกัน เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น เป็นการเตรียมผู้เรียน โดยการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้รับความสนใจ ทบทวนความรู้เดิมและอธิบายเนื้อหาใหม่ให้นักเรียนเข้าใจ 2) การเรียนกลุ่มย่อย สมาชิกในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันศึกษาใบความรู้ ทำใบกิจกรรม และสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ 3) การทดสอบย่อย 4) คะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนโดยนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน 5) กลุ่มที่ได้รับการยกย่องหรือยอมรับ คือ กลุ่มที่มีคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกทุกคนเทียบกับเกณฑ์ อยู่ในระดับดี ดีมาก และยอดเยี่ยม

3. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง ผลการประเมินคะแนนสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียน จากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยใช้ใบกิจกรรม และแบบทดสอบ เพื่อนำผลการประเมินมาหาประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 การหาประสิทธิภาพโดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน E1/E2 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทำใบกิจกรรมและแบบทดสอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด ซึ่งผู้รายงานได้ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 80/80 โดยเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 2 ตัว มีความหมาย ดังนี้

3.1.1 เกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก (E1) หมายถึง ประสิทธิภาพของคะแนนจากใบกิจกรรม และแบบทดสอบย่อยในกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด

3.1.2 เกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง ประสิทธิภาพของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ที่นักเรียนได้จากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด

3.2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test แบบ Dependent หากคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีประสิทธิภาพ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ และคะแนนจากแบบทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกเฉพาะตัวบุคคลของนักเรียนที่มีต่อข้อรายการประเมินในการตอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยไม่มีผู้วินิจฉัยว่าถูกหรือผิด ได้แก่ ความเชื่อ การตัดสินใจ ความคิด ความรู้สึกประทับใจ ที่ได้พิสูจน์หรือประมาณเหตุผลว่าถูกต้องหรือไม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

3. ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้น

4. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

5. เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ให้มีปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6. เป็นแนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้รายงานได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
- 1.2 ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 1.3 เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 1.4 คุณภาพผู้เรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 1.5 ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน สาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- 2.1 ทำไมต้องเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
- 2.2 มโนทัศน์สำคัญในสาระเศรษฐศาสตร์
- 2.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2.4 การวัดและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม

- 3.1 ความหมายของชุดกิจกรรม
- 3.2 ประเภทของชุดกิจกรรม
- 3.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม
- 3.4 ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม
- 3.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
- 3.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- 4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.3 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.4 องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.5 การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการจัดการเรียนการสอน
- 4.6 รูปแบบ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.7 ประโยชน์หรือข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 4.8 ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

- 5.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD
- 5.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD
- 5.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD
- 5.5 ประโยชน์และข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD
- 5.6 ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยในประเทศ
- 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญของงานของบุคคลและสังคม นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4)

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ 5 สาระ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4) ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวถึงความจำเป็นที่ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37) ดังนี้

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

3. เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวถึงสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37-38) ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนี้

- **ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาค่านิยมของตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต** ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลุกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

- **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- **ประวัติศาสตร์** เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

- **ภูมิศาสตร์** ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

4. คุณภาพผู้เรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวถึงคุณภาพผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 39-43) ดังนี้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัยและเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง สภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย
- ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่นจังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่างๆในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ในด้าน

ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์

- ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

- ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
- ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ได้รับการส่งเสริมให้มินิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสมมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

5. ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวถึงวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4-8) ดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ เป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษา ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษา สำหรับ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในคุณธรรมที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน

ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระเศรษฐศาสตร์

สาระเศรษฐศาสตร์ มี 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและบริการ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ทำไมต้องเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์

สาระเศรษฐศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาจัดสรรอย่างเหมาะสม เพื่อตอบสนองความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ระบบเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจทั้งสังคมไทยและสังคมโลก เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

มโนทัศน์สำคัญในสาระเศรษฐศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 (2555, 1-2) กล่าวถึงมโนทัศน์สำคัญในสาระเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการทรัพยากร

แนวทางการนำทรัพยากรที่เป็นปัจจัยในการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความจำเป็นและความต้องการในการบริโภคของมนุษย์ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด ซึ่งการนำเอาทรัพยากรมาใช้นั้น จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ คุ้มค่า ตลอดจนการอนุรักษ์และพัฒนา เพื่อให้มีการจัดสรรปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ระบบเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

เป็นการศึกษาองค์การ ระบบ วิธีการ หรือกติกา กฎระเบียบ มาตรการต่างๆ ที่สังคมได้นำมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มีความจำกัดและขาดแคลนของทรัพยากร โดยพิจารณาว่าจะผลิตอะไร ผลิตอย่างไร ผลิตเมื่อไร ผลิตเท่าไร และผลิตเพื่อใคร รวมถึงการศึกษาวិธีการจัดการทรัพยากรที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน จำแนกได้ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบทุนนิยม ระบบสังคมนิยม และระบบผสม ทั้งนี้ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเศรษฐกิจในสังคม ได้แก่ หน่วยครัวเรือน (ผู้บริโภค) หน่วยธุรกิจ (ผู้ผลิต) และหน่วยรัฐบาล จะขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ

3. ความร่วมมือกันในทางเศรษฐกิจ

การรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจในระดับต่างๆ เพื่อประสานผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างสมาชิกประเทศภายในกลุ่ม เป็นการส่งเสริมให้มีการค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้สามารถขยายการผลิตสินค้าและบริการจนเกิดการประหยัดต่อปริมาณการผลิต หรือกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพและปริมาณของปัจจัยการผลิต

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สำคัญสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้นปี	ตัวชี้วัด	คำสำคัญ	มโนทัศน์สำคัญ
ป.6	ส 3.1 ป.6/1 อธิบาย บทบาทของผู้ผลิต ที่มีความรับผิดชอบ	ผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	ผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบจะต้องมี จรรยาบรรณโดยคำนึงถึงผลกระทบ จากกระบวนการผลิตที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน และสังคม
	ป.6/2 อธิบาย บทบาทของผู้บริโภค ที่รู้เท่าทัน	ผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	ผู้บริโภคที่รู้เท่าทันจะต้องรู้จักเลือกซื้อ สินค้าตามความจำเป็นและต้องการ ไม่หลงเชื่อคำโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ โดยง่าย แต่ต้องคิดพิจารณาอย่างเป็น เหตุผล รอบคอบ ก่อนการตัดสินใจซื้อ สินค้า/บริการ
	ป.6/3 บอกวิธีและ ประโยชน์ของการใช้ ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	การใช้ทรัพยากรอย่าง ยั่งยืน	ทรัพยากรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ควร มีจิตสำนึกและวางแผนการนำมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ คำนึงถึงการรักษา/ฟื้นฟู ให้ชุมชนและสังคมสามารถใช้ไปได้ นานๆ ในระยะยาว
	ส 3.2 ป.6/1 อธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	ผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	ผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ต่างก็มีบทบาทที่แตกต่าง แต่เกื้อกูลกัน ทำให้ระบบเศรษฐกิจเกิดการหมุนเวียน และเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย เช่น วงจร การซื้อขาย กู้ยืม ลงทุน เสียภาษี สร้าง สาธารณะสมบัติ การให้บริการ ประชาชน ฯลฯ
	ป.6/2 ยกตัวอย่าง การรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจภายใน ท้องถิ่น	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ภายในท้องถิ่น	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายใน ท้องถิ่น จะช่วยให้เกิดพัฒนาเศรษฐกิจ ภายในชุมชนได้ เช่น สหกรณ์ กองทุน หมู่บ้าน กลุ่มอาชีพ กองทุนสวัสดิการ

แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญและสรรหากระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัดทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ นำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนควรได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองและมุ่งเน้นความรู้คู่คุณธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ธรรมชาติของวิชา ให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้หลักการที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 9-10) ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ให้สามารถพัฒนาตนเองได้ การจัดการเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ได้ลงมือศึกษาค้นคว้า คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนจัดสถานการณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

การจัดการเรียนรู้ควรให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ และแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน

3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง

การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมอง เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมอง การเชื่อมโยงวงจรสมอง พัฒนาการทางอารมณ์ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยใช้ประสบการณ์ตรงด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรม ข้อเท็จจริงและทักษะด้านต่างๆ ที่ปรากฏในชีวิตจริงตามธรรมชาติเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม

การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมได้รับรู้ เกิดการยอมรับ เห็นคุณค่าและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

จากเนื้อหาสาระและจากความมุ่งหมายและหลักการ การศึกษาในมาตรา 6 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 2-8)

1. กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต
 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
 4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระ
 5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ และจากแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
 6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ การประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน คือ เป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้เป็นการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกทักษะจากกระบวนการกลุ่ม และสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตน ดังนั้นวิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ของตนเอง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 289)
1. ใช้วิธีการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ
 2. เน้นการเรียนการสอนที่พัฒนาแนวคิด ความคิดรวบยอด เชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาแล้ว และตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนบ่อยๆ
 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหารูปแบบการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและเสนอถึงแนวความคิด และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
 4. สอนให้ผู้เรียนรู้วิธีการจัดระบบระเบียบความคิดของตนเองด้วยการใช้กราฟิก การใช้ภาพวาด แผนภูมิ แผนผัง แผนภาพ โครงร่าง ตาราง และคอมพิวเตอร์ และสนับสนุนผู้เรียนใช้เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือการเรียนรู้
 5. การกำหนดคำถามและวิธีการต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีการสืบเสาะ ค้นหาความรู้แก้ปัญหาและสังเคราะห์ความคิดต่าง ๆ
 6. มีการปรับปรุง ดัดแปลง สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะอย่างของผู้เรียน

7. กำหนดให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทำงานกับสิ่งที่เรียนในสถานการณ์จริงและมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

8. ประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่ให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมว่าได้เกิดการเรียนรู้และสามารถทำได้อย่างจริง

การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีคุณภาพในทุกรายวิชาและทุกชั้นปีได้นั้น จะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่ได้เรียน ผู้เรียนควรได้เรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนกว้างและส่วนลึก หลักการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2553, หน้า 72-73) มีดังนี้

1. จัดการเรียนรู้การสอนที่มีความหมาย
2. จัดการเรียนรู้การสอนที่บูรณาการ
3. จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม
4. จัดการเรียนรู้การสอนที่ท้าทาย
5. จัดการเรียนรู้การสอนที่บรรลุเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ด้วย Backward Design

6. จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นการพัฒนาการคิดด้วยกระบวนการ GPAS
7. จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นการปฏิบัติ
8. จัดการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
9. จัดการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องธรรมชาติวิชาของสาระต่างๆ ที่เน้นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
10. จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการปฏิรูปการเรียนรู้

ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ได้ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันด้านปัจเจกบุคคล แต่ก็สามารถบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จหรือเป้าหมายของการเรียนรู้ได้ในระดับเดียวกับแต่อาจจะแตกต่างกันในเรื่องระยะเวลาการเรียนรู้

ครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ผสมผสานกัน เนื่องจากไม่มีวิธีใดวิธีหนึ่งที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว การสอนที่ดีจะเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับบุคลิกภาพและสมรรถภาพของครูผู้สอน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยปฏิรูปการเรียนรู้ และนำไปสู่คุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จุดหมายเบื้องต้นของการประเมินผู้เรียน คือ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำหนดมาตรฐานและการออกแบบระบบการประเมินควรเป็นผลที่เกิดจากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่แท้จริงออกมา และสะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกำกับดูแลและประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2553, หน้า 74-75) ดังนี้

1. การวัดความรู้ ทักษะกระบวนการและยุทธศาสตร์ที่ประเมินสอดคล้องตามที่นักเรียนใช้ในกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรและตามประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
2. การประเมินผลควรอาศัยข้อมูลจากการปฏิบัติการงานที่มอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับงานที่เป็นสภาพจริง และสอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ในชั้นเรียน
3. การประเมินและการตัดสินผลการเรียนใช้ข้อมูลจากผลการสอบแบบทดสอบมาตรฐาน ประกอบกับผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนที่เป็นพฤติกรรมในแผนการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียน
4. การประเมินต้องเป็นธรรมกับผู้เรียนทุกคน โดยไม่มีความลำเอียงทางพื้นฐานทางวัฒนธรรม ภาษา เชื้อชาติ เพศ และภูมิหลังทางผลสัมฤทธิ์
5. การประเมินในชั้นเรียนควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลระยะยาวสำหรับใช้เป็นหลักฐานการพัฒนาและความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
6. การประเมินควรจรรวมถึงการวัดแรงใจ เจตคติ และจิตพิสัยของผู้เรียนต่อการเรียน
7. ผลการประเมินควรให้ข้อมูลป้อนกลับอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนผู้เกี่ยวข้อง และการปรับปรุงแผนการเรียนรู้
8. การวัดผลจากการปฏิบัติงานของผู้เรียน และผลการสอบวัด ผู้สอนต้องพิจารณาคำตอบที่เป็นไปได้และสมเหตุสมผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำงานที่ผิดพลาดหรือการสอบที่บกพร่องนั้น
9. การประเมินควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกความรู้เข้าใจทักษะกระบวนการที่สร้างสรรค์และเป็นอิสระ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม

ความหมายของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จุดเด่นของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สมองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถแก้ปัญหาทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม

ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของ ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 113-114) ได้ให้ความหมายของ ชุดการสอนไว้ว่า เป็นสื่อผสม ประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหน่วยการเรียนรู้หรือ หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บุญเกื้อ คอระหาเวช (2545, หน้า 91) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนหรือชุดกิจกรรมว่าเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งของสื่อประสม (Multi-media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ ตามหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดเอาไว้ เป็นชุดๆ แล้วแต่ผู้สร้างจะทำขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้สอน เกิดความมั่นใจที่พร้อมจะสอน

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2549, หน้า 142) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรม คือ สื่อการสอนที่ประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมประเมินผลการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บราวน์ (Brown อ้างถึงใน กาญจนา คำภีระ และคนอื่นๆ, 2552, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่า เป็นชุดของสื่อประสมที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือครูให้สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในกล่องหรือชุดกิจกรรมมักจะประกอบไปด้วยสิ่งของหลายอย่าง เช่น ภาพโปสเตอร์ ภาพพิมพ์ ภาพเหมือน โปสเตอร์ สไลด์ แผนภูมิ บางชุดอาจประกอบด้วยเอกสารเพียงอย่างเดียว บางชุดอาจเป็นโปรแกรมที่มีบัตรคำสั่งให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง

กูด (Good อ้างถึงใน กาญจนา คำภีระ และคนอื่นๆ, 2552, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรม หมายถึง โปรแกรมการสอน ทุกอย่างที่ดีไว้เฉพาะมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ ข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนไว้ชัดเจน ชุดกิจกรรมที่ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะเท่านั้น

จากการที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายชุดกิจกรรมที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรม คือ การนำเอาสื่อประสมที่มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของชุดกิจกรรม

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของชุดการสอน ชุดการเรียนรู้ ชุดการเรียนการสอน หรือชุดกิจกรรม ไว้หลายท่าน ดังนี้

นิภา เพชรสม และคนอื่นๆ (2545, หน้า 31) ได้จัดประเภทของชุดกิจกรรมเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครู ได้ใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทของครูให้พุดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นักเรียน

มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น เรียกว่า ชุดการสอนสำหรับครูจะมีเนื้อหาอย่างเดียวยุติโดยแบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยายและประกอบกิจกรรมได้ตามลำดับขั้น สื่ออาจเป็นแผ่นคำสอน แผนภูมิ แผนภาพ สไลด์ ประกอบเสียง บรรยายในเทป ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายปัญหาตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

2. ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ยึดระบบการผลิตสื่อการสอนตามหน่วยและหัวเรื่องที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ประกอบด้วยชุดย่อยตามจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อหรือบทเรียนครบตามจำนวนนักเรียนในกิจกรรมนั้น ๆ สื่อที่ใช้จัดไว้ในรูปสื่อประสมอาจเป็นสื่อรายบุคคล หรือสื่อสำหรับกลุ่มที่เรียนทั้งศูนย์จะใช้ร่วมกันได้ นักเรียนที่เรียนจากชุดกิจกรรมต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มแรกเท่านั้น หลังจากนั้นนักเรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ระหว่างประกอบกิจกรรมหากมีปัญหาสามารถซักถามครูได้

3. ชุดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่จัดระบบขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นที่ระบุไว้ เมื่อมีปัญหาระหว่างเรียน นักเรียนสามารถปรึกษากันได้ผู้สอนก็พร้อมที่จะให้การช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน ชุดกิจกรรมรายบุคคลสามารถฝึกฝนและส่งเสริมนิสัยของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างดี

บุญเกื้อ คอราเวช (2545, หน้า 145) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้สอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนขึ้นชุดกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง และเป็นการใช้สื่อการสอนที่มีพร้อมอยู่ในชุดกิจกรรมในการเสนอเนื้อหามากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เป็นต้น

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดกิจกรรมสำหรับให้ผู้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดกิจกรรมชนิดนี้มักจะใช้สอนในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคลหรือชุดกิจกรรมตามเอกัตภาพ เป็นชุดกิจกรรมสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติมผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ด้วยชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมชนิดนี้อาจจะจัดในลักษณะของหน่วยการสอนส่วนย่อยหรือโมดูลก็ได้

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2545, หน้า 59) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมได้ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self study package) คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนนำไปศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่มีครูเป็นผู้สอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนรู้แบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายเวิลด์ไวด์เว็บ

2. ชุดการเรียนรู้การสอน คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เช่น ชุดฝึกอบรมหรือชุดการสอนต่างๆ

สุรชัย จามรเนียม (2548, หน้า 12) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมตามลักษณะของการใช้ ดังนี้

1. **ชุดกิจกรรมแบบคำบรรยายหรือสำหรับครู** ใช้เพื่อลดบทบาทของครูให้พุดน้อยลง นักเรียนได้ทำกิจกรรมมากขึ้น

2. **ชุดกิจกรรมกลุ่ม** เป็นชุดกิจกรรมที่ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเป็นรายกลุ่มย่อยแต่ละชุด กิจกรรมอาจมีชุดกิจกรรมย่อยๆ ไปอีก เพื่อสะดวกแก่การศึกษาของนักเรียน โดยครูมีหน้าที่คอย อธิบายให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนเกิดสงสัยหรือไม่เข้าใจในชุดกิจกรรม

3. **ชุดกิจกรรมรายบุคคลหรือสำหรับนักเรียน** เป็นชุดกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถเรียนนอกเวลาได้ เมื่อเกิดข้อสงสัยครูมีหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ เสนอแนะ

จากประเภทของชุดกิจกรรมที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมมีลักษณะอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย 2. ชุดกิจกรรมกลุ่ม และ 3. ชุดกิจกรรมเป็นรายบุคคล

องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมประกอบด้วยสื่อประสมในรูปของวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป โดยใช้วิธีการจัดระบบ เพื่อให้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดมีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์ในตัวเอง ดังนั้น ในชุดกิจกรรมจึงมีองค์ประกอบดังนี้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 95-97) ได้จำแนกองค์ประกอบที่สำคัญๆ ภายในชุดกิจกรรม ไว้ 4 ส่วน คือ

1. **คู่มือ** เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามชนิดของชุดกิจกรรมภายใน คู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมเอาไว้อย่างละเอียด ทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับ

2. **บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ** จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบ กิจกรรมแต่ละอย่าง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรจะมีอยู่ในชุดกิจกรรมแบบกลุ่มและรายละเอียดย ซึ่งจะประกอบไปด้วย

2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินการ

2.3 การสรุปบทเรียน

3. **เนื้อหาสาระและสื่อ** จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ ประกอบด้วยบทเรียน โปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง ตัวอย่างจริง รูปภาพ เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอนตามบัตรที่กำหนดให้

4. **แบบประเมินผล** ผู้เรียนจะทำการประเมินผลที่อยู่ในชุดกิจกรรมอาจจะเป็นแบบฝึกหัด ให้เติมคำในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูกต้อง จับคู่ คูณผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

สมจิต สวธนไพบูลย์ (2546, หน้า 8) ได้สร้างชุดกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกิจกรรมหลากหลาย ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อชุดกิจกรรม

2. สารบัญ

3. ข้อเสนอแนะการใช้ชุดกิจกรรม
4. การประเมินผลตนเองก่อนเรียน
5. โครงสร้างของกิจกรรม
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. การประเมินตนเองหลังเรียน
8. เฉลยการประเมินตนเอง

ทิตินา แคมมณี (2552, หน้า 10-12) กล่าวว่า องค์ประกอบในการสร้างชุดกิจกรรมนั้น มีความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมนั้น เป็นไปอย่างมีระบบและสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วยหมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรมและเนื้อหาของกิจกรรมนั้น
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรม
4. แนวคิด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหา หรือมีโนทัศน์ของกิจกรรมนั้น ส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ ครูทราบว่า ต้องเตรียมอะไรบ้าง
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุถึงเวลาโดยประมาณ กิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุวิธีการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ได้จัดไว้เป็นขั้นตอน

จากองค์ประกอบของชุดกิจกรรมที่นักการศึกษาได้กล่าวมาแล้วนั้น ส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน คือ คู่มือครูซึ่งเป็นทั้งคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ในการใช้ชุดกิจกรรมวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม คำชี้แจงเนื้อหา กิจกรรมการสอน เนื้อหาสาระและสื่อ การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม

จันทร์จิรา รัตนไพบูลย์ (2549, หน้า 48) กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ผู้สร้างจะต้องรู้จักการสร้างชุดกิจกรรมก่อนว่า ต้องมีการดำเนินการอย่างไร ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินการมีดังนี้

- ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การกำหนดหน่วย หัวเรื่อง และมโนคติ
- ขั้นที่ 2 การวางแผน วางแผนล่วงหน้า กำหนดรายละเอียด
- ขั้นที่ 3 การผลิตสื่อการเรียนเป็นการผลิตสื่อประเภทต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน
- ขั้นที่ 4 หาประสิทธิภาพเป็นการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมโดยนำไปทดลองใช้ปรับปรุงให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551, หน้า 18) กล่าวว่าหน้าที่ผู้สอนสร้างชุดการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เลือกหัวข้อ (Topic) กำหนดขอบเขตและประเด็นสำคัญของเนื้อหา ผู้สร้างชุดการเรียนการสอนควรเลือกหัวข้อและประเด็นสำคัญ ได้จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นที่จะสอนว่าหัวข้อใดที่เหมาะสมที่ควรนำไปสร้างชุดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. กำหนดเนื้อหาที่จะทำชุดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

3. เขียนจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน การเขียนจุดประสงค์ควรเขียนเป็นลักษณะเฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์ว่าเมื่อศึกษาชุดการเรียนการสอนจบแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถอย่างไร

4. สร้างแบบทดสอบ การสร้างแบบทดสอบมี 3 แบบ คือ

4.1 แบบทดสอบวัดพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานก่อนที่จะมาเรียนเพียงพอหรือไม่ (เมื่อทดสอบแล้วถ้าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ โดยวิธีใด เป็นต้น หรือผู้สอนอาจอธิบายความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เรียนในเรื่องนั้นๆ)

4.2 แบบทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ของผู้เรียนหลังจากผู้เรียนเรียนจบในแต่ละเนื้อหาย่อย

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากการศึกษาชุดการเรียนการสอนจบแล้ว

5. จัดทำชุดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

5.1 บัตรคำสั่ง

5.2 บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย (ถ้ามี)

5.3 บัตรเนื้อหา

5.4 บัตรฝึกหัด และบัตรเฉลยบัตรฝึกหัด

5.5 บัตรทดสอบ และบัตรเฉลยบัตรทดสอบ

6. วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเตรียมออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีหลักการสำคัญ คือ

6.1 ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้เพียงคอยชี้แนะและควบคุมการเรียนการสอน

6.2 เลือกกิจกรรมหลากหลายที่เหมาะสมกับชุดการเรียนการสอน

6.3 ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการคิดอย่างหลากหลาย เช่น คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

6.4 มีกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. การรวบรวมและจัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนบางชนิดอาจมีผู้จัดทำไว้แล้ว ผู้สอนอาจนำมาปรับปรุงดัดแปลงใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ที่จะสอน ครูผู้สอนต้องสร้างสื่อการเรียนการสอนใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลามาก

จากขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมตามที่นักการศึกษาได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมนั้น ควรประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวางแผน กำหนดรายละเอียด การสร้างแบบทดสอบ การผลิตสื่อ และการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมที่สร้างและพัฒนาขึ้นไม่สามารถที่จะนำไปใช้สอนจริงได้ในทันที ชุดกิจกรรมที่จะนำไปสอนจริงได้นั้นต้องผ่านการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ดังนั้นก่อนนำชุดกิจกรรมไปใช้ผู้สอนจึงควรมั่นใจว่าชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพในการทำให้ผู้เรียนมีความรู้จริง การหาประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพและทำให้การสอนบรรลุความสำเร็จ การทดสอบหาประสิทธิภาพจะทำให้มั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม (จันทร์จิรา รัตนไพบูลย์, 2549, หน้า 49)

นอกจากนั้น วาโร เฟ็งสวัสต์ (2546, หน้า 42-45) เสนอว่าเกณฑ์ประกันประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตพอใจว่า ถ้าหากนวัตกรรมมีประสิทธิภาพถึงระดับที่กำหนดแล้ว ก็มีคุณค่านำไปใช้ได้ และมีคุณค่าแก่การลงทุน ผลิออกมากำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรม (ผลลัพธ์)

1. ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (transitional behavior หรือ E1) คือ ประเมินผลต่อเนื่อง ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยๆ พฤติกรรมนี้เรียกว่า “กระบวนการ” ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม และรายบุคคล ซึ่งได้แก่ งานที่ได้รับมอบหมายและกิจกรรมอื่นที่ผู้เรียนได้กำหนดไว้

2. การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (terminal behavior หรือ E2) คือ ประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน การกำหนดค่าการหาประสิทธิภาพเป็น E1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งการที่กำหนดเกณฑ์ E1/E2 มีค่าเท่าใดนั้น ผู้ที่สอนเป็นผู้พิจารณาโดยเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งค่าไว้เป็น 80/80 , 85/85 และ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น ซึ่งเมื่อผลิตนวัตกรรมเสร็จแล้ว จะต้องนำนวัตกรรมไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1:1 (หรือแบบเดี่ยว) คือ การทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเก่ง โดยทดลองกับเด็กอ่อนก่อน ทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง แล้วจึงนำไปทดลองกับเด็กเก่ง

1:10 (หรือแบบกลุ่ม) คือ ทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน คละผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง ซึ่งในแต่ละครั้งคะแนนจะเพิ่มขึ้นเกือบเท่าเกณฑ์ หรือห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือค่า E1/E2 ประมาณ 70/70

1:100 (หรือภาคสนาม) คือ ทดลองกับผู้เรียน 40-100 คน คละผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง ซึ่งในครั้งนี้นักผลิตได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อทดสอบนวัตกรรมแล้ว ให้เทียบกับค่า เพื่อดูว่าเรายอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งการยอมรับประสิทธิภาพของนวัตกรรมมี 3 ระดับ

- สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อวัตรกรรมของประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกิน 2.5%
- เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของวัตรกรรมเท่ากับหรือสูงกว่าที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกิน 2.5%
- ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ เมื่อประสิทธิภาพของวัตรกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าไม่เกิน 2.5%

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 494) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน สำหรับหน่วยงานผลิตชุดกิจกรรม เป็นการประกันคุณภาพของชุดกิจกรรมว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่ทดสอบประสิทธิภาพและ ผลิตออกมาใช้ประโยชน์ได้ไม่ดีก็ต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงาน และเงินทอง นอกจากนี้ชุดกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง ดังนั้นก่อนการนำชุดกิจกรรมไปใช้ ผู้สอนควรมั่นใจว่าชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ ในการช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด และผู้ผลิตชุดกิจกรรม การทดสอบหาประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่า เนื้อหาที่บรรจุในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมและง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิต มีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงงาน เวลา และเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

ดังนั้นการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน มีขั้นตอนการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ได้ดังนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 496-497)

1. ขั้นหาประสิทธิภาพ 1:1 (แบบเดี่ยว) เป็นการทดลองกับผู้เรียนครั้งละ 1 คน โดยทดลอง 3 ครั้งกับเด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก
2. ขั้นหาประสิทธิภาพ 1:10 (แบบกลุ่ม) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน โดยคละผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น
3. ขั้นหาประสิทธิภาพ 1:100 (ภาคสนาม) เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 30-40 คน คำนวณหาค่าประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หลังการทดลองคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงแก้ไข ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ต่ำกว่าเกณฑ์ได้ไม่เกิน 2.5%

จากขั้นตอนการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามที่นักการศึกษาได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าขั้นตอนการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน มี 3 ขั้นตอน คือ การประสิทธิภาพ 1:1 การหาประสิทธิภาพ 1:10 และการหาประสิทธิภาพ 1:100

ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมประเภทใดก็ตาม ย่อมทำให้มีคุณประโยชน์ต่อการเพิ่มคุณค่าในการเรียนการสอน ถ้ามีระบบการผลิตที่มีการทดสอบวิจัยแล้ว

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 10-11) ได้สรุปคุณค่าและประโยชน์ของชุดการสอนที่มีต่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้
2. ขจัดปัญหาการขาดแคลนครู ช่วยลดภาระของครูผู้สอน

3. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน
4. ช่วยให้ผู้ครูสามารถดำเนินการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยความมั่นใจ
5. ช่วยให้กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
6. ช่วยให้ผู้ครูวัดผลเด็กได้ตามวัตถุประสงค์
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่
8. ช่วยสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
9. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเคารพ นับถือ ความคิดเห็นของผู้อื่น

อภิญา เคนบุปผา (2546, หน้า 26) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียน แต่มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเอง ทำให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกทักษะปฏิบัติในด้านต่างๆ ได้ด้วย

ธงไชย ต้นทัพไทย (2548, หน้า 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมว่าเป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนและส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้อย่างเต็มความสามารถ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ เป็นคนดี และมีความสุข เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรกับผู้อื่น

สรุปได้ว่าคุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรม นอกจากจะใช้สอนได้ตรงตามเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้วยังจะสามารถช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และยังช่วยแก้ปัญหาในการเรียนการสอนอันเนื่องมาจากครูและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน และยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเป็นการนำหลักการของการสร้างชุดการสอน หรือชุดกิจกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันโดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันและมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการจัดการ

เรียนรู้ ดังกล่าว มีความหมายตรงกันข้ามกับการเรียนที่เน้นการแข่งขัน (Competitive Learning) และการเรียนตามลำพัง (Individualized Learning)

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 2-3) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่ง โดยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ทำงานพร้อมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบงานของตนเองและงานส่วนรวมร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีทักษะการทำงานกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายส่งผลให้เกิดความพอใจ อันเป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มแบบร่วมมือ กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือมีลักษณะที่แตกต่างจากการเรียนแบบกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 134) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มที่มีโครงสร้างชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม โดยละความสามารถ เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันภายในกลุ่ม ทั้งนี้ครูจะเป็นผู้สังเกตการณ์ คอยช่วยเหลือให้กำลังใจหรือช่วยแก้ปัญหา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองในการแสวงหาความรู้และเกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นได้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า ยุทธศาสตร์การสอนหรือวิธีสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมายที่กำหนดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการสอนที่จะพัฒนานักเรียนในด้านวิชาการและทักษะทางสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมทักษะทางสังคม โดยให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกันทุกคน ในปัจจุบันครูผู้สอนเป็นจำนวนมากเน้นการพัฒนานักเรียนในด้านวิชาการ โดยไม่เน้นการพัฒนาทักษะทางสังคมและมักจะส่งเสริมให้นักเรียนเรียนด้วยการแข่งขัน หรือเรียนตามลำพัง ซึ่งการสอนทั้ง 2 อย่างไม่ได้คำนึงถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้น สภาพการเรียนการสอนดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียหาย หลายประการแก่นักเรียน กล่าวคือ การสอนแบบแข่งขันทำให้เกิดผู้ชนะและผู้แพ้ โดยผู้ชนะจะดีใจสำหรับผู้แพ้จะเสียใจ ซึ่งสัดส่วนของผู้ชนะจะมีน้อยกว่าผู้แพ้มาก มีผลทำให้นักเรียนส่วนใหญ่เกิดความเครียดและไม่มีความสุขในการเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือยังเป็นการเตรียมนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. หลักการพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (1990, p.3) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 4 ประการ คือ

(1) การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในทางบวก (Positive Interdependent) ทุกคนในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน ทุกคนมีบทบาทและประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกว่าจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย

(2) การมีปฏิสัมพันธ์แบบส่งเสริมกัน (Face to Face Promotive Interaction) เป็นการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกต้องให้ความสนใจเอาใจใส่ที่จะรับฟัง และเสนอความคิดเห็นต่อกลุ่ม โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดี ถูกต้องและเหมาะสม

(3) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละกลุ่ม (Individual Accountability) จะช่วยให้กลุ่มมีผลสัมฤทธิ์สูงสุด การประเมินผลอาจจะประเมินได้จากผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน หรือการสุ่มตัวอย่างเลือกสมาชิกในกลุ่มเป็นตัวแทนรายงานผลของกลุ่ม

(4) การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม (Interpersonal and Small Group Skills) เป็นทักษะสำคัญที่จะทำให้การทำงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ นักเรียนควรจะได้รับฝึกทักษะเหล่านี้ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การสื่อสาร การแก้ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งจุดนี้เป็นหลักการหนึ่งที่ทำให้วิธีการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ แตกต่างจากการสอนโดยการเรียนเป็นแบบเดิมที่เคยใช้มานาน ทักษะการทำงานกลุ่มนี้เองที่ทำให้นักเรียนช่วยเหลือเอื้ออาทร ในการถ่ายทอดความรู้ที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิตนา แชมมณี (2552, หน้า 98-99) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบนี้ ได้แก่ สลาบิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และรอเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) กล่าวว่า ผลการวิจัยได้ชี้ชัดเจนว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นมีผลต่อการเรียนรู้อย่างมาก ดังนั้นในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนทำให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะ คือ

(1) ลักษณะแข่งขันกัน ในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนรู้ให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดีและได้รับการยกย่อง

(2) ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับบุคคลอื่น

(3) ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย

ซึ่งสอดคล้องการแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือกันทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีประสิทธิภาพ ถ้าสมาชิกภายในกลุ่มมองเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีแนวทางสำคัญ 5 ประการ คือ

1. มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่างๆ ในการทำงานทุกคนมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก มีหลายวิธี เช่น

- การกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม (แต่ละคนลงมือเรียนและต้องแน่ใจว่าสมาชิกคนอื่นเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน)

- การกำหนดรางวัลร่วมกัน (ถ้าทุกคนทำได้ตามเกณฑ์ที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ แต่ละคนจะได้รับคะแนน bonus เท่าเทียมกันทุกคน)

- การกำหนดให้ใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนอื่นๆ ร่วมกัน

- การกำหนดบทบาทสมาชิกในกลุ่ม แต่ละคนจะมีบทบาทในกลุ่ม เช่น ผู้อ่าน ผู้ตรวจสอบ ผู้บันทึก ผู้ให้กำลังใจ ผู้จัดหาวัสดุ

2. การมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face to Face Promotive Interaction) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มให้ประสบความสำเร็จโดยทำกิจกรรมต่อไปนี้

- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

- อธิบายความรู้ให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

กิจกรรมดังกล่าวจะทำให้นักเรียนได้ติดต่อกันโดยตรง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

3. การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้แน่ใจว่าสมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่ม ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น

- กำหนดหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่มตามความเหมาะสม

- สุ่มถามปากเปล่าสมาชิกในกลุ่ม หรือสุ่มตรวจงานของสมาชิกในกลุ่ม

- สังเกตและบันทึกการทำงานกลุ่มของสมาชิก

- กำหนดให้สมาชิก 1 คน ในกลุ่มเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจของสมาชิกเกี่ยวกับงานกลุ่ม

- ให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้ให้เพื่อนฟัง

- ทดสอบรายบุคคล

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) หรือทักษะทางสังคม (Social Skills) ทักษะที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานกลุ่มประสบความสำเร็จ ได้แก่

4.1 ทักษะการติดต่อสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่

- การสื่อสารที่ถูกต้องและเที่ยงตรง
- การใช้เสียงค่อย ๆ
- การใช้ภาษาสุภาพและเหมาะสมกับโอกาส
- การแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็น
- การแยกแยะและสรุปความคิดเห็นของผู้อื่น
- การเชื่อมโยงความรู้เก่ากับใหม่
- การตั้งคำถามและการตอบคำถาม
- การวิจารณ์ความคิดเห็นโดยไม่วิจารณ์เจ้าของความคิด
- การให้กำลังใจในการทำงานร่วมกันด้วยคำพูด หรือการแสดงความรู้สึก

4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่

- การให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อทุกคนเท่าเทียมกัน
- การหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้ง
- การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- การมีน้ำใจและความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือผู้อื่น
- การรู้จักให้กำลังใจเพื่อนๆ ด้วยคำพูดหรือการแสดงความรู้สึก
- การเป็นผู้นำที่ดี การชี้แนะ การทำงานของกลุ่ม การเป็นผู้ตามที่ดี

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) สมาชิกจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นผลงานของกลุ่มจะได้รับอิทธิพลจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของสมาชิกในกลุ่มซึ่งสามารถกระทำได้โดย

5.1 ให้อธิบายการกระทำของสมาชิกที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์

5.2 ให้ตัดสินใจว่าการกระทำใดของกลุ่มที่ควรรักษาไว้และการกระทำใดควรเลิกปฏิบัติ

5.3 ให้เล่าเหตุการณ์ในกลุ่ม ปัญหาของกลุ่ม หรือวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของกลุ่ม

องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สมาชิกต้องมีความสัมพันธ์และต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการที่จะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียน การสอนดำเนินไปด้วยดีและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องพยายามจัดกิจกรรมให้ได้ครบทั้ง 5 องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการจัดการเรียนการสอน

John, Johnson and Holubec (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2552, หน้า 113-114) ได้สรุปแนวทางในการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ครูสามารถนำหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยการพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มียุทธศาสตร์ประกอบครบ 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิค วิธีการต่างๆ ในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผล โดยทั่วไป การวางแผนบทเรียนและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

- 1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่างๆ
- 1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3-6 คน กลุ่มขนาด 4 คน จะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด
- 1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึง การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มซึ่งอาจทำโดยการสุ่ม หรือการเลือกให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิก ที่แตกต่างกันในด้านต่างๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น
- 1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ ในการทำงานให้ทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้นๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้เสนองาน ผู้ตรวจสอบงาน เป็นต้น
- 1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครูจำเป็นต้องคิด ออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้อึดและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม
- 1.6 จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ/งาน/หรือวัสดุ ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนในการช่วยกลุ่ม และพึ่งพาในการเรียนรู้

2. ด้านการสอน ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนี้

- 2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เหตุผล ในการดำเนินการต่างๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน
- 2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าความสำเร็จ ของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังจะมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงาน คืออะไร
- 2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครูควรอธิบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการ ร่วมมือกันเรียนรู้
- 2.4 อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม
- 2.5 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคน ได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนองาน การทดสอบ การตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากครูชี้แจงให้ผู้เรียนได้รู้อย่างชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตนเองและพยายามจะแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม

3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.2 สังเกตการทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่า สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจงาน หรือ บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของสมาชิกให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของกลุ่ม

3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน และการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นๆ

3.4 สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

4. ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

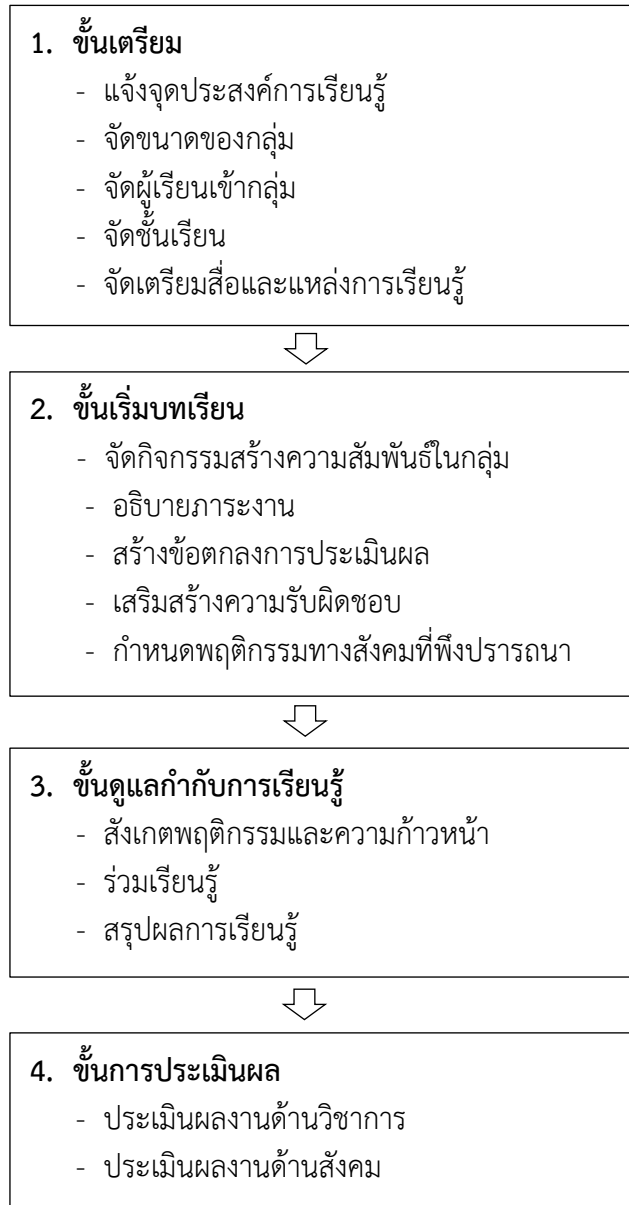
4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการสอนที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

รูปแบบ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, หน้า 160) สรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 รูปแบบ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ประโยชน์หรือข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 41) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประโยชน์ต่อนักเรียน ทั้งในด้านสังคม และวิชาการ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิด หาข้อมูลให้มาก คิดวิเคราะห์และเกิดการตัดสินใจ

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

สุคนธ์ ลินธุพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 27) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีข้อดีหลายประการ ได้มีงานวิจัยหลายเรื่องที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ดังกล่าวไว้คือ

1. ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของนักเรียน
2. ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน
3. ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน
5. ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน
6. ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้น
7. ช่วยการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น ฯลฯ

ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, หน้า 161) กล่าวว่า ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

1. เป็นวิธีการที่ใช้เวลาในการเรียนรู้ค่อนข้างมาก
2. ถ้าสมาชิกในกลุ่มขาดความเอาใจใส่และรับผิดชอบจะส่งผลให้ผลงานกลุ่ม และการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จ
3. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการเตรียมการและต้องดูแล ช่วยเหลือ เอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
4. ผู้เรียนควรจะต้องได้รับการฝึกทักษะระหว่างบุคคล เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะกระบวนการกลุ่มมาก่อน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Teams Achievement Division” หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีการศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, หน้า 170) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ STAD เป็นการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้เนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม แล้วทำการทดสอบความรู้ คะแนนที่ได้จากการทำสอบของนักเรียนแต่ละคนนำมาเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น การให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น

ทิตินา แคมมณี (2553, หน้า 266) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบ STAD หมายถึง การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม โดยละความสามารถ (เก่ง ปานกลาง อ่อน) กลุ่มละ 4 คน เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน เนื้อหาสาระอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้ และมีการทดสอบเป็นครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นคะแนนรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) หลังจากนั้นนำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มไหนได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รางวัล

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2554, หน้า 197) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นเทคนิคที่ครบวงจร ผู้เรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 4-5 คน เน้นให้มีการแบ่งงานกันทำ ช่วยเหลือกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ในกลุ่มๆ หนึ่งประกอบด้วย ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยเหลือกันในการทำงาน เนื้อหาอื่นๆ แต่เมื่อจบบทเรียนจะทดสอบเป็นรายบุคคล แล้วนำคะแนนมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม มีการประกาศคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดมีคะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะได้รับรางวัล และเมื่อเรียน 5-6 สัปดาห์แล้วผู้เรียนจะสามารถเปลี่ยนกลุ่มได้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ที่มีระดับความสามารถและสติปัญญาแตกต่างกัน ได้ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน ช่วยเหลือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย แล้วทำการทดสอบความรู้เป็นรายบุคคล แล้วนำคะแนนมาเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม กลุ่มใดที่มีคะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัล

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

Slavin (1995, p.4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ดังนี้

1. รางวัลของกลุ่ม โดยกลุ่มจะได้รับรางวัล เมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลความรับผิดชอบรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับคนที่สมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหานั้นๆ ดังนั้นสมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกันอธิบายให้เข้าใจ เพราะเมื่อมีการทดสอบ

สมาชิกจะต้องทำด้วยตนเองเป็นรายบุคคลโดยไม่มีผู้ช่วยเหลือ แต่คะแนนที่ได้จากการสอบจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

3. โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน หมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะทำได้ดีที่สุด และประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นการมีประสบการณ์ทำงานร่วมกันมาจะช่วยพัฒนาสมาชิกให้มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 38) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีดังนี้

1. ขึ้นเสนอประเด็นความรู้หรือประเด็นใหม่
2. จัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม มีจำนวนสมาชิกตามความเหมาะสม ซึ่งอาจมีจำนวนระหว่าง 4-5 คน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถตั้งแต่เก่ง ปานกลาง อ่อน ร่วมกันศึกษาเนื้อหาที่ผู้สอนนำเสนอจนมีความเข้าใจ
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคล
4. ตรวจสอบคำตอบของแบบทดสอบ นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม
5. ประกาศชมเชยกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด

พันทิพา ทับเที่ยง (2550, หน้า 44) กล่าวถึงขั้นตอนและการเตรียมการสำหรับการเรียนแบบ STAD ดังนี้

1. ขั้นการจัดกลุ่ม การกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะมีสมาชิกประมาณ 4 คน โดยที่สมาชิกประกอบด้วยคนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน
2. ขั้นนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น ในขั้นแรกจะเป็นการสอนเนื้อหาสาระ โดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการสอน ซึ่งกระทำโดยครูผู้สอน จากนั้นผู้เรียนจะได้มีการปรึกษาหารือ อภิปรายความรู้ให้แก่กัน หากสมาชิกคนใดในกลุ่มไม่เข้าใจเนื้อหาที่ครูสอนไปแล้วนั้น สมาชิกในกลุ่มเดียวกันต้องรับผิดชอบสอนเพื่อนให้เข้าใจ เพราะหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาแล้ว ครูจะทำการทดสอบความก้าวหน้าของกลุ่ม
3. ขั้นการศึกษากลุ่มย่อย และฝึกทักษะ ในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่ความสามารถและเพศ ผู้เรียนต้องพยายามศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมในซอกกิจกรรมของตนให้แจ่มแจ้ง และต้องช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำความเข้าใจกิจกรรม หรือเนื้อหา สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนประกอบด้วย บัตรเนื้อหา ใบงาน หรือบัตรกิจกรรม และบัตรเฉลยในการศึกษากลุ่มย่อย ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

3.1 นักเรียนสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะเพื่อเข้ากลุ่ม

3.2 ใช้เวลาประมาณ 5 นาที สำหรับการตั้งชื่อกลุ่ม

3.3 แนะนำให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นคู่ หรือ 3 คน ก็ได้ เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันในการตรวจผลงาน และหากมีข้อผิดพลาดใด สมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือและอธิบายให้เพื่อนเข้าใจ

3.4 ไม่ควรจบเนื้อหาง่าย ๆ จนกว่าเพื่อนในกลุ่มทุกคนพร้อมที่จะทำแบบทดสอบหรือตอบคำถามได้ 100%

3.5 ให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกัน แล้วจึงนำไปตรวจกับบัตรเฉลยคำตอบ

3.6 เมื่อมีปัญหาควรปรึกษากันเองในกลุ่มก่อนที่จะปรึกษาครู

3.7 ระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรมครูควรเดินไปรอบๆ ห้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรึกษาหารือกันอย่างสะดวก และเป็นการเสริมกำลังใจให้ผู้เรียนด้วย

4. ขั้นการประเมิน และคะแนนความก้าวหน้า นักเรียนลงมือทำแบบทดสอบในเวลาที่กำหนดโดยไม่อนุญาตให้มีการซักถามหรือปรึกษากันทุกคนต้องทำแบบทดสอบด้วยความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ครูทำการประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียน คะแนนความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล คะแนนความก้าวหน้าของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับการทำคะแนนให้ได้มากกว่าคะแนนฐานของตนเองอย่างน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์ในการคิดคะแนนความก้าวหน้า ดังนี้

คะแนนความก้าวหน้าของตนเอง

นักเรียนจะทำคะแนนให้กับกลุ่มของเขาบนพื้นฐานของระดับคะแนนสอบส่วนที่เกินกว่าฐานคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การคิดคะแนน

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	0
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	10
เท่ากับหรือมากกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	20
มากกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	30
เท่ากับคะแนนเต็มของคะแนนทดสอบย่อย	30

จุดประสงค์ของการกำหนดฐานคะแนน และคะแนนการปรับปรุงตนเอง คือ เพื่อให้ นักเรียนทุกคน มีแรงจูงใจในการทำคะแนนสูงสุดให้แก่กลุ่ม ไม่ว่านักเรียนจะเคยมีผลการเรียนเป็นอย่างไรก็ตาม นักเรียนจะเข้าใจดีว่าเป็นการยุติธรรมที่จะเปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคนด้วยผลการเรียนในอดีตของเขาเอง เนื่องจากนักเรียนทุกคนเข้าสู่ชั้นเรียนด้วยระดับทักษะ และประสบการณ์ที่ต่างกันไป

5. ขั้นการยอมรับและความสำเร็จของกลุ่ม ในขั้นนี้จะมีจุดประสงค์หลัก คือ ให้มีการปรับปรุง การเรียนของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้ และเกณฑ์ตัดสินว่ากลุ่มใดควรได้รับการยกย่อง หรือ ยอมรับ จะมีเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนของกลุ่ม ในการคำนวณคะแนนของกลุ่ม ให้นำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในทีม นั้น ปิดเศษทศนิยมทิ้งไป คะแนนของกลุ่มขึ้นอยู่กับคะแนนความก้าวหน้าของตนเองแทนที่จะเป็นคะแนนดิบที่ได้จากการทดสอบย่อยและจะต้องแจ้งให้แต่ละกลุ่มทราบทุกครั้งหลังการทดสอบ

การให้รางวัลของกลุ่ม

การให้รางวัลมี 3 ระดับ ขึ้นอยู่กับระดับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	ความสำเร็จของกลุ่ม
คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม เท่ากับ 15-19	GOODTEAM
คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม เท่ากับ 20-24	GREATTEAM
คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม เท่ากับ 25-30	SUPERTEAM

ทุกกลุ่มมีสิทธิ์ได้รับรางวัลทั้งนั้น แต่ละกลุ่มจึงมีได้แข่งขันกับกลุ่มอื่นๆ หลักเกณฑ์นั้นถูกกำหนดขึ้น เพื่อจูงใจให้สมาชิกในทีมทำคะแนนขั้นต่ำสำหรับรางวัล GREATTEAM และเกินกว่าฐานคะแนนตั้งแต่ 10 คะแนนขึ้นไป สำหรับรางวัล SUPERTEAM

เงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการเรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องตระหนักถึง เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มี 2 ประการ คือ

1. เป้าหมายของกลุ่ม (Group Goal) เงื่อนไขนี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับนักเรียนทั้งนี้ต้องให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ทราบเป้าหมายของกลุ่มในการร่วมมือกันทำงาน ถ้าปราศจากเงื่อนไขข้อนี้งานจะสำเร็จไม่ได้เลย

2. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองเท่ากับรับผิดชอบต่อกัน กล่าวคือ กลุ่มจะได้รับการชมเชยหรือรับคะแนนต้องเป็นผลสืบเนื่องมาจากคะแนนรายบุคคลของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งนำไปแปลงเป็นคะแนนของกลุ่ม

Slavin (1995, p.54-62) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอบทเรียน ครูเป็นผู้สอนความรู้แก่นักเรียนทั้งชั้นก่อน โดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบในการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียน

2. ขั้นทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 4-5 คน มีระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำคละกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่มคือการปรึกษาหารือ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ช่วยกันศึกษาหาความรู้ แก้ปัญหาร่วมกัน นับเป็นหัวใจของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เน้นให้สมาชิกรับผิดชอบการเรียนตนเองให้ที่สุดเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม นอกจากนี้การทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนมีความผูกพันซึ่งกันและกัน ตลอดจนก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนๆ ทีมอื่น

3. ขั้นการทดสอบย่อย เมื่อจบบทเรียนแต่ละบท ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบสั้นๆ โดยให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล การทดสอบย่อยนี้ช่วยในการพิจารณาว่านักเรียนมีการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมาหรือไม่

4. ขั้นคะแนนในการพัฒนาของตนเอง ครูตรวจผลการสอบของนักเรียน พิจารณาผลเป็นคะแนนรายบุคคลและคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ขั้นนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนประสบผลสำเร็จ โดยการปรับปรุงการเรียนของตนให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อทำให้คะแนนในกลุ่มของตนเองสูงขึ้นด้วย

5. ชั้นได้รับการยกย่อง ครูให้รางวัลโดยการกล่าวคำชมเชยหรือให้คะแนนพิเศษ หรือมอบใบประกาศนียบัตรยกย่องชมเชย สำหรับทีมที่ทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงขึ้นกว่าครั้งก่อน วิธีนี้เป็น การเสริมแรงให้นักเรียน

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ควรประกอบด้วย การจัดกลุ่ม การเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น การศึกษากลุ่มย่อย การประเมินและทดสอบ การยอมรับ และความสำเร็จของกลุ่ม

ประโยชน์และข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

ระวีวรรณ ศรีคร้ามครัน (2543, หน้า 171-173) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ที่มีต่อผู้เรียน ดังนี้

1. ประสบความสำเร็จทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ โดยมุ่งให้ผลการเรียนของกลุ่มมีคะแนนสูง เมื่อมีการวัดผล ทำให้สมาชิกกลุ่มต้องสนใจศึกษาในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย และผู้เรียนประสบความสำเร็จทางด้านวิชาการสูงกว่าการเรียนการสอนปกติ

2. เพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน การจัดการสอนในลักษณะกลุ่มการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนแต่ละคน รู้ถึงคุณค่า และความสำคัญของตนเอง ในการเป็นสมาชิก รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มทำให้เพิ่มความมั่นใจในการทำงาน และการเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีอิสระที่จะคิด และเสนอความคิดเห็นต่อกลุ่ม

3. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน เนื่องจากธรรมชาติและลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ จะสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ถกเถียงปัญหา และเสนอความคิดเห็นต่อกลุ่ม อธิบายหรือบอกเล่าสิ่งที่รู้ให้แก่เพื่อนร่วมกลุ่มให้เข้าใจ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนหรือผู้บอกเล่ามีความเข้าใจเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีและชัดเจนมากขึ้น ผู้รับฟังก็จะสามารถเข้าใจในอีกแนวคิดหนึ่ง นอกเหนือจากความคิดเห็นของตนเอง

4. พัฒนาทักษะทางด้านสังคม การเรียนการสอนแบบร่วมมือจะทำให้สมาชิกในกลุ่มได้ปรึกษาหารือกัน พุดคุยเสนอความคิดเห็น ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมทางด้านสังคมที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งเป็นการฝึกทักษะที่ดีให้แก่ผู้เรียน ในด้านการสื่อสาร และก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน

5. เป็นที่ยอมรับของเพื่อน และก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การเรียนแบบร่วมมือ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน แม้กระทั่งเพื่อนที่เรียนด้อยในชั้นเรียน เมื่อจัดให้เรียนแบบร่วมมือก็จะแสดงความสามารถของตนเองทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนได้ และเมื่อมีการเปลี่ยนกลุ่มการเรียนรู้เป็นระยะๆ ทำให้เพื่อนในชั้นเรียนได้รู้จักคุ้นเคยกัน ทำให้ทุกคนในชั้นเรียนไม่ว่าผู้เรียนดี หรือเรียนด้อย มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากกว่าการเรียนแบบปกติ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, หน้า 175) ได้กล่าวถึงข้อดีของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่ รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
5. ผู้เรียนมีความตื่นตัว สนุกสนานกับการเรียนรู้

ข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, หน้า 175) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ไว้ดังนี้

1. ถ้าผู้เรียนขาดความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบ ก็จะส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการดูแลเอาใจใส่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี
3. ผู้สอนมีภาระงานมากขึ้น

ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะการคิด ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ผู้รายงาน จึงเลือกที่จะนำการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มาประกอบในชุดกิจกรรม เพื่อจัดการเรียนการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชานนท์ ศรีผ่องงาม (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Achievement Division : STAD) เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนจริง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมะค่าวิทยา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพ 86.04/82.16 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความก้าวหน้าของทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.02

สุพรรณิ มีภูเวียง (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบเทคนิค STAD กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมดังกล่าว มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.33/83.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7100 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงขึ้นร้อยละ 71.00 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

พัชร จักรชุม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่เม้าประชาสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ กล่าวคือ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.74/80.71 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับดี

ภาวิดา ตั้งกลมศรี (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทองกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมฝึกเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ มีค่าประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 82.33/83.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนมีผลคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม มีจำนวนสูงกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมากที่สุด

เลิศศักดิ์ แจ่มคล้าย (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและคุณลักษณะนักคิดเชิงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คุณลักษณะนักคิดเชิงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิชชุดา อ้วนศรีเมือง (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์-ร่วมเกล้า กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 70 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค LT ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค LT ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กชพร พงศ์เจริญ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในรายสาระเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (BUS 2602) ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษาที่ 2/2555 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีผลต่อประสิทธิภาพทางการเรียน เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษา นอกจากนั้น คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ นักศึกษามีความพึงพอใจมากต่อชุดกิจกรรมดังกล่าว โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม เนื่องจากเห็นว่าลักษณะการนำเสนอมีความเหมาะสม ดึงดูดความสนใจ บทเรียนมีความน่าสนใจ และต้องการเรียนด้วยโดยใช้การเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมลักษณะนี้กับหัวข้ออื่นๆ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับชุดกิจกรรม ชุดการสอน วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยแต่ละท่านจัดทำขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรม วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยแต่ละท่านนำมาใช้ ส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

งานวิจัยต่างประเทศ

Bonaparte (1989, Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการสอนแบบ Cooperative Mastery Learning (STAD) เปรียบเทียบกับการสอนแบบ Competitive Mastery Learning ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการนับถือตนเองของนักเรียนเกรด 2 จำนวน 240 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการนับถือตนเองของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบ Cooperative Mastery Learning (STAD) สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบ Competitive

Mastery Learning และความสัมพันธ์ระหว่างการนับถือตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันสูงและเป็นไปในทางบวก

Horn and Others (1992, Abstract) ได้ทำการวิจัย เรื่องผลการใช้ชุดการสอนทักษะทางไกลโดยอาศัยไมโครคอมพิวเตอร์ควบคุมในกลุ่มขนาดเล็กในการสอนเด็กเล็กจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นอัมพาตทางสมองได้รับการฝึกสอนทักษะการเคลื่อนไหวโดยใช้เงื่อนไข 2 ข้อ คือ วิธีการให้อยู่ในท่าต่างๆ เพื่อปรับตัวและวิธีสอนเชิงพฤติกรรมกับวิธีสอนอย่างเดียวกันนี้ร่วมกับการช่วยเหลือโดยใช้คอมพิวเตอร์และของเล่นสำหรับใช้เพื่อให้ตอบสนองตามโอกาส ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มระดับการปรับตัว และการเคลื่อนไหวโดยทั่วไปของเด็กเหล่านี้

Hulley, Kathy Louise Sullivan (1998, Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องชุดกิจกรรมบูรณาการระหว่างวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม ตามแนวหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และจุดประสงค์ และเกิดทักษะนักเรียนมีผลทางการเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนด

Suyanto (1998, Abstract) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาในชนบทภายในเขตอารักราพิเศษ Yogyakarta อินโดนีเซีย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนเกรด 3 4 และ 5 จำนวน 664 คน แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อศึกษาผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าวในแต่ละระดับชั้นเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนเกรด 3 และเกรด 5 ในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่นักเรียนที่เรียนเกรด 4 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มทดลองมีทัศนคติต่อการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอีกด้วย

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวกับชุดกิจกรรม ชุดการสอน วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ การพัฒนาทักษะกระบวนการ จะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรม ชุดการสอน วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ และพัฒนาทักษะกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยผู้รายงานได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ไปใช้การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจสาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมินบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้รายงานได้ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ไว้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมินบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 392 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมินบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ห้องเรียนที่ผู้รายงานได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูประจำชั้น

สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สาระเศรษฐศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมีนบุรี ปีการศึกษา 2555 ผู้รายงานเลือกเนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ ตามมาตรฐาน / ตัวชี้วัด เพื่อนำมาสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ
- ชุดที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์
- ชุดที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร
- ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ
- ชุดที่ 5 ชวนคิดภาชีนารู้
- ชุดที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใ้แรงงาน
- ชุดที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ดังนี้
 - ชุดที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ
 - ชุดที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์
 - ชุดที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร
 - ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ
 - ชุดที่ 5 ชวนคิดภาชีนารู้
 - ชุดที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใ้แรงงาน
 - ชุดที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย แบบทดสอบประเภทต่างๆ ดังนี้
 - 2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
 - 2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับใช้ทดสอบนักเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 7 ชุด ชุดละ 10 ข้อ
3. แบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ฉบับ สำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพของสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวม ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

3.1 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

3.2 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

3.3 แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

5. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 10 ชั่วโมง ประกอบด้วย

- แผนที่ 1 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 1
- แผนที่ 2 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 2
- แผนที่ 3 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 3
- แผนที่ 4 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 4
- แผนที่ 5 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 4
- แผนที่ 6 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 5
- แผนที่ 7 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 6
- แผนที่ 8 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 6
- แผนที่ 9 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 7
- แผนที่ 10 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 7

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ
ของเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้ผู้รายงานได้ศึกษา
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมินบุรี ปีการศึกษา 2555 คู่มือการจัดการเรียนรู้ แบบเรียน และ
เอกสารประกอบการเรียนการสอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นข้อมูลในการ
กำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ในการสร้าง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค
STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

1.2 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างสื่อการเรียนรู้ และการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้
จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทาง
ในการสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว

1.4 วิเคราะห์หลักสูตร คู่มือครูและแบบเรียนที่เกี่ยวข้องสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อหาความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ นำมา
กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาสาระสำหรับนำมาสร้างชุดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.5 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง
เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยแต่ละชุดกิจกรรม มีส่วนประกอบ ดังนี้

1.5.1 คู่มือครู ประกอบด้วย

- (1) คำชี้แจงสำหรับครู
- (2) บทบาทครู
- (3) สิ่งที่ต้องเตรียม

1.5.2 คู่มือนักเรียน ประกอบด้วย

- (1) บทบาทนักเรียน
- (2) ใบคำชี้แจง

(3) เนื้อหาที่จะเรียน

1.5.3 สื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

- (1) แบบทดสอบก่อนเรียน
- (2) ใบความรู้
- (3) ใบกิจกรรม
- (4) แนวคำตอบใบกิจกรรม
- (5) แบบทดสอบหลังเรียน

1.6 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ที่ผู้รายงานสร้างและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้นแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมของชุดกิจกรรม แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) โดยวิธีการหาค่า IOC ของแต่ละข้อคำถามใช้เกณฑ์ 0.5 ขึ้นไป

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อรายการประเมินจำนวน 21 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

1.7 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาและวัยของผู้เรียน ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบฉบับร่างที่ผู้รายงานสร้างขึ้น ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ใช้ในการทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนเรียนและวัดผลการเรียนรู้หลังเรียนจบในแต่ละชุดกิจกรรม จำนวน 7 ชุด เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ชุดละ 10 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมินบุรี ปีการศึกษา 2555 คู่มือการจัดการเรียนรู้ คู่มือการวัดและประเมินผล แบบเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 วิเคราะห์หลักสูตร สารการเรียนรู้ มาตรฐาน / ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ สารเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับร่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนที่ใช้ในการทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนเรียนและวัดผลการเรียนรู้หลังเรียนจบในแต่ละ ชุดกิจกรรม จำนวน 7 ชุด ชุดละ 10 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่ผู้รายงานสร้างและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้นแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตัดสินว่าแบบทดสอบที่ผู้รายงานสร้างขึ้น วัดได้ตรงตามตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) โดยวิธีการหาค่า IOC ของแต่ละข้อคำถาม ใช้เกณฑ์ 0.5 ขึ้นไป

2.6 ผู้รายงานคัดเลือกและปรับปรุงแบบทดสอบ โดยนำคะแนนที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และนำข้อเสนอนี้มาปรับปรุงแก้ไข โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

2.6.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.2 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.3 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์ มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.4 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.5 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.6 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ชวนคิดภาวนาน่ารู้ มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.7 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.6.8 แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ มีข้อสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

2.7 ผู้รายงานนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผ่านการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้ว

2.8 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคตัดกลุ่ม 25% ในการแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เต ฟาน เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR-20 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

2.8.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.29-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.73 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

2.8.2 แบบทดสอบชุดที่ 1 เรื่อง ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.30-0.67 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.51 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

2.8.3 แบบทดสอบชุดที่ 2 เรื่อง บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์ มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.24-0.69 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.58 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

2.8.4 แบบทดสอบชุดที่ 3 เรื่อง รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.36-0.75 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.32-0.73 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

2.8.5 แบบทดสอบชุดที่ 4 เรื่อง ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.43-0.69 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.57 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

2.8.6 แบบทดสอบชุดที่ 5 เรื่อง ขวนคิดภาชีนนำรัฐ มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.32-0.68 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.39-0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

2.8.7 แบบทดสอบชุดที่ 6 เรื่อง สิทธิผู้บริโภคและผู้ไ้แรงงาน มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.38-0.65 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.31-0.64 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

2.8.8 แบบทดสอบชุดที่ 7 เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ มีข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.29-0.68 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.35-0.69 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

3. การสร้างแบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

เรื่องเศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย

3.1 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง
เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

3.2 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ
ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ
ในข้อ 3.1 และ 3.2 ผู้รายงานได้นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรง
เชิงพินิจ (Face Validity) ว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดได้ตรงและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
หรือไม่ แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) คัดเลือกข้อสอบที่มี
ค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป พบว่า แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้
กับแบบทดสอบ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

3.3 แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค
STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

(1) พิจารณาโครงสร้างของรายการที่ต้องการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(2) ดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(3) นำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้
เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ
(Face Validity) ว่าข้อรายการประเมินแต่ละข้อวัดได้ตรงและสอดคล้องกับความถูกต้องและเหมาะสม
ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD หรือไม่ แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (Index of Concordance : IOC)

(4) ผู้รายงานคัดเลือกและปรับปรุงแบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำคะแนนที่ได้จากการ

ตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) แล้วคัดเลือกข้อรายการประเมินที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อรายการประเมินจำนวน 21 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

4. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนการดำเนินการสร้าง มีดังนี้

4.1 พิจารณาโครงสร้างของรายการที่ต้องการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ว่าข้อรายการประเมินแต่ละข้อวัดได้ตรงและสอดคล้องกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD หรือไม่ แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC)

4.4 ผู้รายงานคัดเลือกและปรับปรุงแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำคะแนนที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) แล้วคัดเลือกข้อรายการประเมินที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญพบว่า แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อรายการประเมินจำนวน 18 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

4.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำร่องสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไป

ทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และคัดเลือก ข้อรายการประเมินที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และนำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยรายละเอียดผลการหาคุณภาพของแบบประเมิน พบว่า แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.41-0.87 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ 0.86

5. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 10 ชั่วโมง

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

5.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมินบุรี ปีการศึกษา 2555 คู่มือการจัดการเรียนรู้ แบบเรียน และเอกสารประกอบการเรียนการสอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้สอดคล้องกับอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร

5.2 ศึกษาการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

5.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นแผนรายชั่วโมง จำนวน 10 ชั่วโมง

5.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) โดยวิธีการหาค่า IOC ของแต่ละข้อคำถามใช้เกณฑ์ 0.5 ขึ้นไป

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อรายการประเมินจำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

5.5 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่อง กำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

กระบวนการในการสร้างและนำนวัตกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระ เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสรุปขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างต้นแบบของนวัตกรรม

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (27 มี.ค. 55-30 มี.ค. 55)

1.2 ศึกษาค้นคว้าเพื่อกำหนดนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนสาระ เศรษฐศาสตร์ คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (3 เม.ย. 55-21 เม.ย. 55)

1.3 กำหนดรายละเอียดของนวัตกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (24 เม.ย. 55-4 พ.ค. 55)

1.4 สร้างต้นแบบนวัตกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (8 พ.ค. 55-26 พ.ค. 55)

ขั้นที่ 2 ขั้นตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไข

2.1 นำนวัตกรรมต้นแบบ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์และปรับปรุงแก้ไข (28 พ.ค. 55-15 มิ.ย. 55)

2.2 นำนวัตกรรมต้นแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วปรับปรุงแก้ไข (18 มิ.ย. 55-29 มิ.ย. 55)

ขั้นที่ 3 ขั้นนำนวัตกรรมไปใช้

3.1 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์ นำไปสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขจนมีคุณภาพแล้วไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนสาระเศรษฐศาสตร์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 42 คน ในชั่วโมงเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 10 สัปดาห์ (4 ก.ค. 55-5 ก.ย. 55)

3.2 เผยแพร่ผลงานนวัตกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์นำสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ (1 ส.ค. 56)

หมายเหตุ ผู้รายงานได้ย้ายสถานที่ปฏิบัติงาน ตามคำสั่งที่ กท 5207 / 8808 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2555 จากโรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และสาระเศรษฐศาสตร์ ตามกำหนดการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในภาคเรียนที่ 1 เพื่อให้การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด ดังนั้นการเผยแพร่ผลงานนวัตกรรม ได้ปฏิบัติในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้รายงานดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบแผนการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงทดลอง (Experimental research) ซึ่งผู้รายงานใช้แบบแผนการทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One group pretest posttest design) ซึ่งมีลักษณะของแบบแผนการทดลอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One group pretest posttest design)

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

เมื่อ	T ₁	แทน	สอบก่อนที่จะจัดกระทำทดลอง (Pretest)
	X	แทน	การจัดกระทำ (Treatment)
	T ₂	แทน	สอบหลังจากที่จัดกระทำทดลอง (Posttest)

2. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้รายงานดำเนินการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมินบุรี สำนักงานเขตมินบุรี ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 การทดลองครั้งที่ 1 เป็นการหาประสิทธิภาพรายบุคคล เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ในด้านต่างๆ โดยผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ไปทดลองเป็นรายบุคคลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี โดยทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษาที่ใช้ แบบฝึก และรูปแบบของการใช้ชุดกิจกรรม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ด้วยการสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด สัมภาษณ์นักเรียน ตลอดจนตรวจดูผลงานจากการทำใบกิจกรรมและการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน แล้วนำไปปรับปรุงชุดกิจกรรม ให้มีความถูกต้องและมีความเหมาะสมมากขึ้น

2.2 การทดลองครั้งที่ 2 เป็นการหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคลไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี โดยทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยการจัดเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน หลังจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ชุดกิจกรรม เสร็จแล้วนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำใบกิจกรรมและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาหาแนวโน้มประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน E1/E2

2.3 การทดลองครั้งที่ 3 เป็นการหาประสิทธิภาพภาคสนาม ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคลและการหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่มแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8 โรงเรียนมินบุรี จำนวน 42 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 2 คน หลังจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน

ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน คิดคะแนนความก้าวหน้า หาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และ ประกาศยกย่องกลุ่มนักเรียนที่มีระดับความก้าวหน้าตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ขั้นตอนกิจกรรม เสร็จแล้วนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำใบกิจกรรมและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

นำชุดกิจกรรมที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองครั้งที่ 1 (การหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล) ครั้งที่ 2 (การหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม) ครั้งที่ 3 (การหาประสิทธิภาพภาคสนาม) ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 42 คน

3. ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.1 ก่อนเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้รายงาน นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนดี 2 คน ผลการเรียนปานกลาง 3 คน และผลการเรียนอ่อน 2 คน

3.3 ดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้รายงานเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง

3.4 ดำเนินการทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนเรียน (Pretest) ในแต่ละชุดกิจกรรม พร้อมทั้งดำเนินการตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3.5 ขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละชุดกิจกรรมนั้น ผู้รายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรม พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน เพื่อนำคะแนนไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.6 หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละชุดกิจกรรม ผู้รายงานนำแบบทดสอบหลังเรียนไปทดสอบกับนักเรียน เพื่อวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3.7 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน มาคิดเป็นร้อยละ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐานเพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน ซึ่งคะแนนฐานเป็นคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนในชุดกิจกรรมที่ผ่านมา (ยกเว้นชุดกิจกรรมที่ 1 คะแนนฐาน

เป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ) นำมาคิดเป็นร้อยละ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เกณฑ์การคิดคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	0
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	10
เท่ากับหรือมากกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	20
มากกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	30
เท่ากับคะแนนเต็มของคะแนนทดสอบย่อย	30

ที่มา : Slavin (1995, p.129)

3.8 คิดคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยหาผลรวมของคะแนนความก้าวหน้าของทุกคนในกลุ่มแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่ม แล้วนำคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์การกำหนดกลุ่มที่ได้รับรางวัล ตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เกณฑ์การกำหนดกลุ่มที่ได้รับรางวัล

คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับการพัฒนา
15-19	กลุ่มระดับดี
20-24	กลุ่มระดับดีมาก
25-30	กลุ่มระดับยอดเยี่ยม

ที่มา : Slavin (1995, p.129)

3.9 ยกย่องชมเชยกลุ่มนักเรียนที่มีระดับความก้าวหน้าในระดับยอดเยี่ยม โดยการติดป้ายประกาศหน้าชั้นเรียน และให้กำลังใจกลุ่มนักเรียนที่ได้คะแนนน้อย

3.10 หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกชุดกิจกรรมแล้ว ผู้รายงานนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ไปทดสอบกับนักเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3.11 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test

4. การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ผู้รายงานได้นำผลงานทางวิชาการ คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปเผยแพร่ให้กับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 10 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปเผยแพร่ มีดังนี้

1. โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนวัดกำแพง สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนวัดเลา (คณะศิษย์เทพสิทธิอุทิศ) สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร

4. โรงเรียนวัดยายร่ม (วัฒนราษฎร์รังสรรค์) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
5. โรงเรียนวัดสะแกงาม สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
6. โรงเรียนวัดกก สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
7. โรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
8. โรงเรียนบางชัน (ปลื้มวิทยานุสรณ์) สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
9. โรงเรียนวัดแสนสุข สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
10. โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการผ่านทางเว็บไซต์ คือ

<http://www.kroobannok.com> และ <http://www.kruthai.info>

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้รายงานนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 โดยนำคะแนนที่ได้จากการทำใบกิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน มาวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพ โดยใช้สูตร E_1/E_2 เพื่อทดสอบสมมติฐาน
2. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test แบบ Dependent และกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ นำมาแปลความหมายตามเกณฑ์การประมาณค่า แปลความหมายเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) สำหรับวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 165)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 170)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\sum	แทน	ผลรวม
	X	แทน	คะแนน

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินประเภทต่าง ๆ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 171)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

f แทน ความถี่

$\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

$\sum f$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินประเภทต่างๆ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 171)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ แทน ผลรวมของความถี่คูณคะแนน

$\sum fX^2$ แทน ผลรวมของความถี่คูณคะแนนกำลังสอง

N แทน จำนวนความถี่

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สูตร E1 / E2 ผู้รายงานกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 80/80 คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 171)

$$E1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N}\right)}{A} \times 100$$

$$E2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N}\right)}{B} \times 100$$

โดยที่	E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ของชุดกิจกรรม
	E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำใบกิจกรรมในชุดกิจกรรมแต่ละชุด
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	A	แทน	คะแนนเต็มของใบกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรม
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test แบบ Dependent คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 180)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ของแบบประเมิน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Concordance : IOC) ระหว่างนิยามเชิงประเมินกับข้อรายการประเมินที่ต้องการวัด โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 128)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 การหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 134)

$$P = \frac{P_H + P_L}{2n}$$

เมื่อ P	แทน	ค่าความยากง่าย
P_H	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
P_L	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 135)

$$r = \frac{P_H - P_L}{n}$$

เมื่อ r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
P_H	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
P_L	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR-20 คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 132)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
p	แทน	สัดส่วนคนทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ = $1 - p$
s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3.5 การวิเคราะห์ข้อรายการประเมินรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อรายการประเมินในแบบประเมิน โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 135)

$$r = \frac{S_{xy}}{\sqrt{S_x S_y}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	S_{xy}	แทน	ค่าความแปรปรวนร่วมระหว่างคะแนนรายข้อ กับ คะแนนรวมของข้ออื่นๆที่เหลือ
	S_x	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรายข้อ
	S_y	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือ

3.6 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบประเมินทั้งหมด
	$\sum S_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและเหมาะสมในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียน
\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน
\bar{Y}	แทน	ค่าเฉลี่ยจากการทำใบกิจกรรม
M	แทน	คะแนนเต็มของใบกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรม
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบแต่ละฉบับ
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ของชุดกิจกรรม
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม
t	แทน	สถิติทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (t-test)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเรียงลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้

สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 7 ชุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือ 80/80

ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมินบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 การทดลองครั้งที่ 1 ขั้นทดลองรายบุคคล

ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำสู่สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ไปทดลองแบบเดียวกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด ไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 3 คน โดยสุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดี 1 คน ผลการเรียนปานกลาง 1 คน และผลการเรียนอ่อน 1 คน โดยดูจากผลการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมีนบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนทำใบกิจกรรม ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด เป็นระยะเวลา 7 วัน 1 ชุด กิจกรรมต่อระยะเวลา 1 วัน เพื่อศึกษาหาความยากง่ายของภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลาที่ใช้ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด มีข้อบกพร่องบางประการ เช่น คำชี้แจง ไม่ชัดเจน คำมีการพิมพ์ผิดและตกหล่น ผู้รายงานได้นำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองครั้งที่ 2

1.2 การทดลองครั้งที่ 2 ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก

ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมีนบุรี โดยทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน แบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนดี 1 คน ผลการเรียนปานกลาง 1 คน และผลการเรียนอ่อน 1 คน โดยให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือ นักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ชุดกิจกรรม ผู้รายงานได้รวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อบกพร่องและปัญหาต่างๆ ในขณะทดลอง การสังเกตขณะเรียน และการสัมภาษณ์นักเรียน ซึ่งปัญหาพบและสิ่งที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ เนื้อหาในใบความรู้ยาวเกินไป คำถามในใบกิจกรรมไม่ชัดเจน โดยผู้รายงานได้ทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการทดลองแสดงได้ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการหาแนวโน้มประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการทดลองครั้งที่ 2

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD	คะแนนจากใบกิจกรรม			คะแนนสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
	M	\bar{Y}	E_1	M	\bar{x}_2	E_2	
	130	109.67	84.36	70	58.62	83.74	$84.36/83.74$

จากตารางที่ 5 ผลการหาแนวโน้มประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยรวมมีค่าเท่ากับ $84.36/83.74$ และผู้รายงานได้พบข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ยังมีค่าที่พิมพ์ผิดและตกหล่นบ้างเล็กน้อย ขนาดตัวอักษรและการเว้นวรรคตอนไม่เท่ากัน ผู้รายงานได้รวบรวมข้อบกพร่องต่างๆ ที่พบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ เหมาะสมและชัดเจน โดยการแก้ไขค่าที่พิมพ์ผิด ขนาดตัวอักษรและการเว้นวรรคตอนให้เท่ากัน หลังจากแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจึงนำไปทดลองในการทดลองครั้งที่ 3

1.3 การทดลองครั้งที่ 3 ขั้นทดลองภาคสนามเพื่อหาประสิทธิภาพ

ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคลและการหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่มแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8 โรงเรียนมีนบุรี จำนวน 42 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนดี 2 คน ผลการเรียนปานกลาง 3 คน และผลการเรียนอ่อน 2 คน หลังจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน คิดคะแนนความก้าวหน้า หาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และประกาศยกย่องกลุ่มนักเรียนที่มีระดับความก้าวหน้าตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ชุดกิจกรรม เสร็จแล้วนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำใบกิจกรรมและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยรวมมีค่าเท่ากับ 85.38/84.03 และผู้รายงานได้พบข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD คือ ข้อความในใบความรู้ของชุดกิจกรรมบางชุดไม่สมบูรณ์ ผู้รายงานได้รวบรวมข้อบกพร่องต่างๆ ที่พบ แล้วนำมาแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ เหมาะสมและชัดเจน โดยการแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในใบความรู้ของชุดกิจกรรมให้สมบูรณ์ ถูกต้อง หลังจากแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจึงนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองครั้งที่ 1 (การหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล) ครั้งที่ 2 (การหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม) ครั้งที่ 3 (การหาประสิทธิภาพภาคสนาม) ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 42 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยเริ่มตั้งแต่การแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนดี 2 คน ผลการเรียนปานกลาง 3 คน และผลการเรียนอ่อน 2 คน หลังจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน คิดคะแนนความก้าวหน้า หาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และประกาศยกย่องกลุ่มนักเรียนที่มีระดับความก้าวหน้าตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ชุดกิจกรรม ซึ่งผล การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD แสดงได้ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	คะแนนทำใบกิจกรรม			คะแนนสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ E_1/E_2
		M	\bar{Y}	E_1	A	\bar{x}_2	E_2	
1	ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ	25	22	88.00	10	8.62	86.19	88.00/ 86.19
2	บริโภคอย่างฉลาด สร้างสรรค์	20	16.02	80.10	10	8.60	85.95	80.10/ 85.95
3	รู้เท่าทันการใช้ ทรัพยากร	15	13.67	91.13	10	8.64	86.43	91.13/ 86.43
4	ความสัมพันธ์ใน ระบบเศรษฐกิจ	20	18.05	90.25	10	8.60	85.95	90.25/ 85.95
5	ชวนคิดภาษีน่ารู้	10	9.00	90.00	10	8.62	86.19	90.00/ 86.19
6	สิทธิผู้บริโภคและ ผู้ใช้แรงงาน	20	18.17	90.85	10	8.67	86.67	90.85/ 86.67
7	การรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจ	20	17.50	87.50	10	8.64	86.43	87.50/ 86.43
โดยรวม		130	114.41	88.01	70	60.39	86.27	88.01/ 86.27

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมมีค่าเท่ากับ 88.01/86.27 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชุดกิจกรรมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด คะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้โดยการทำใบกิจกรรม มีค่าประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 80.10-91.13 ส่วนคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD (ทำแบบทดสอบหลังเรียน) มีค่าประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 85.95-86.67 ซึ่งค่าประสิทธิภาพที่วิเคราะห์ได้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผู้รายงานนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงได้ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

N = 42

ที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	A	\bar{x}_1	S.D.	\bar{x}_2	S.D.
1	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40	24.12	6.86	31.14	5.87

จากตารางที่ 7 พบว่า คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำรู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด คือ $\bar{x}_1 = 24.12$, S.D. = 6.86 ส่วนคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คือ $\bar{x}_2 = 31.14$, S.D. = 5.87

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม

ผู้รายงานนำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปทดสอบกับนักเรียนในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงได้ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม

N = 42

ชุดที่	ชื่อชุดกิจกรรม	A	\bar{x}_1	S.D.	\bar{x}_2	S.D.
1	ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ	10	5.14	1.22	8.62	0.91
2	บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์	10	4.98	1.20	8.60	0.86
3	รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร	10	5.33	1.16	8.64	0.88
4	ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ	10	6.07	1.28	8.60	1.13
5	ชวนคิดภาษิน่ารู้	10	5.38	1.15	8.62	1.19
6	สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้งาน	10	5.19	1.47	8.67	0.93
7	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	10	5.48	1.33	8.64	0.96
โดยรวม (ค่าเฉลี่ย)		10	5.37	1.26	8.63	0.98

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียนที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.37 ส่วนคะแนนสอบหลังเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.63 และเมื่อพิจารณาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด ได้แก่ ชุดกิจกรรมที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ ชุดกิจกรรมที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์ ชุดกิจกรรมที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร ชุดกิจกรรมที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ ชุดกิจกรรมที่ 5 ชวนคิดภาษิน่ารู้ ชุดกิจกรรมที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้งาน และชุดกิจกรรมที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ คะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.14 , 4.98 , 5.33 , 6.07 , 5.38 , 5.19 และ 5.48 ตามลำดับ โดยชุดกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของการสอบก่อนเรียนสูงมากที่สุด คือ ชุดกิจกรรมที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.07 สำหรับคะแนนสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.62 , 8.60 , 8.64 , 8.60 , 8.62 , 8.67 และ 8.64 ตามลำดับ โดยชุดกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของการสอบหลังเรียนสูงมากที่สุด คือ ชุดกิจกรรมที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.67

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน

3.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน

ผู้รายงานนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 1 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนและนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test แบบ Dependent ผลการวิเคราะห์แสดงได้ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียนและหลังเรียน

N = 42

ที่	แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	การทดสอบ	A	\bar{x}_2	S.D.	t
1	แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ก่อนเรียน	40	24.12	6.86	32.00*
		หลังเรียน	40	31.14	5.87	

*p < .01

จากตารางที่ 9 พบว่าคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของ
นักเรียนที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD
เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
โดยคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน ในชุดกิจกรรม

ผู้รายงานนำแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ไปทดสอบนักเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม
จำนวน 7 ชุด และนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับ
หลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test แบบ Dependent ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนในชุดกิจกรรม

N = 42

ชุดที่	ชื่อชุดกิจกรรม	การทดสอบ	A	\bar{x}	S.D.	t
1	ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ	ก่อนเรียน	10	5.14	1.22	30.43*
		หลังเรียน	10	8.62	0.91	
2	บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์	ก่อนเรียน	10	4.98	1.20	18.79*
		หลังเรียน	10	8.60	0.86	
3	รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร	ก่อนเรียน	10	5.33	1.16	18.19*
		หลังเรียน	10	8.64	0.88	
4	ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ	ก่อนเรียน	10	6.07	1.28	21.17*
		หลังเรียน	10	8.60	1.13	
5	ชวนคิดภาชิน่ารู้	ก่อนเรียน	10	5.38	1.15	27.65*
		หลังเรียน	10	8.62	1.19	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ชุดที่	ชื่อชุดกิจกรรม	การทดสอบ	A	\bar{x}	S.D.	t
6	สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน	ก่อนเรียน	10	5.19	1.47	14.11*
		หลังเรียน	10	8.67	0.93	
7	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	ก่อนเรียน	10	5.48	1.33	22.59*
		หลังเรียน	10	8.64	0.96	
โดยรวม		ก่อนเรียน	70	37.57	8.81	152.93*
		หลังเรียน	70	60.39	6.86	

*p < .01

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนสาระ เศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาชุดกิจกรรม ทั้ง 7 ชุด ในแต่ละชุดกิจกรรม พบว่าคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนในทุกชุดกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งโดยรวม และรายชุดกิจกรรมทั้ง 7 ชุด

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ซึ่งประเมินโดยครูและนักเรียน

ผู้รายงานนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด

ผลการประเมินแสดงได้ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

N = 42

ที่	รายการประเมิน	\bar{x}_1	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	4.82	0.43	มากที่สุด
	1.1 คำชี้แจงสำหรับนักเรียน สื่อความหมายเข้าใจง่าย	4.76	0.43	มากที่สุด
	1.2 ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.88	0.40	มากที่สุด
	1.3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.81	0.45	มากที่สุด
2	เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้	4.82	0.25	มากที่สุด
	2.1 เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4.83	0.44	มากที่สุด
	2.2 เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความถูกต้อง ชัดเจน	4.76	0.48	มากที่สุด
	2.3 เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความถูกต้องเหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน	4.86	0.42	มากที่สุด
	2.4 เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก	4.76	0.58	มากที่สุด
	2.5 เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและทันสมัย	4.81	0.51	มากที่สุด
	2.6 เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียน	4.88	0.33	มากที่สุด
3	กิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.47	มากที่สุด
	3.1 กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน	4.88	0.40	มากที่สุด
	3.2 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4.71	0.55	มากที่สุด
4	การวัดผล ประเมินผล	4.88	0.39	มากที่สุด
	4.1 เกณฑ์การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.90	0.37	มากที่สุด
	4.2 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความยากง่ายเหมาะสม วัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4.86	0.42	มากที่สุด

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	\bar{x}_1	S.D.	ระดับคุณภาพ
5	ลักษณะรูปเล่ม การพิมพ์ และการนำไปใช้	4.85	0.41	มากที่สุด
	5.1 ขนาดและความหนาของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมในการนำไปใช้	4.81	0.51	มากที่สุด
	5.2 รูปเล่มสวยงาม น่าสนใจ	4.81	0.51	มากที่สุด
	5.3 รูปแบบตัวอักษรและขนาดตัวอักษรที่ใช้เหมาะสมกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4.88	0.40	มากที่สุด
	5.4 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวก	4.88	0.33	มากที่สุด
	5.5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียน	4.88	0.33	มากที่สุด
	โดยรวม	4.83	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และลักษณะรูปเล่ม การพิมพ์ และการนำไปใช้ พบว่านักเรียนประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการวัดผล ประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ ลักษณะรูปเล่ม การพิมพ์ และการนำไปใช้ ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจจำแนกรายด้าน ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อการประเมิน โดยข้อการประเมิน ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชัดเจน เข้าใจง่ายอยู่ระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.45)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ด้านเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.25) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายข้อการประเมิน โดยข้อการประเมิน เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนอยู่ระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความถูกต้องเหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.42)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายข้อการประเมิน โดยข้อการประเมิน กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสำเร็จของกลุ่มร่วมกันอยู่ระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.55)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ด้านการวัดผล ประเมินผล พบว่านักเรียนประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายข้อการประเมิน โดยข้อการประเมิน เกณฑ์การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.90$, S.D. = 0.37) รองลงมา คือ แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความยากง่ายเหมาะสม วัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.42)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ด้านลักษณะรูปเล่ม การพิมพ์ และการนำไปใช้ พบว่านักเรียนประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการประเมิน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายข้อการประเมิน โดยข้อการประเมิน รูปแบบตัวอักษรและขนาดตัวอักษรที่ใช้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวก และชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียนอยู่ระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ

ขนาดและความหนาของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมในการนำไปใช้ และรูปเล่มสวยงาม น่าสนใจ
(\bar{x} = 4.81 , S.D. = 0.51)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการพัฒนาและผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental research) ซึ่งสรุปผล การศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีคะแนนสอบสาระเศรษฐศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 392 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ห้องเรียนที่ผู้รายงานได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูประจำชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน

4. สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมีนบุรี ปีการศึกษา 2555 ซึ่งผู้รายงานได้วิเคราะห์เนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด เพื่อนำมาสร้างและพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ
- ชุดที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์
- ชุดที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร
- ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ
- ชุดที่ 5 ชวนคิดภาษิน่ารู้

ชุดที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้งาน

ชุดที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้รายงานดำเนินการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ชั่วโมง โดยใช้ชั่วโมงเรียนตามตารางสอน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพ

ชุดที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์

ชุดที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร

ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ

ชุดที่ 5 ชวนคิดภาษิน่ารู้

ชุดที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้งาน

ชุดที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย แบบทดสอบประเภทต่างๆ ดังนี้

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับใช้ทดสอบนักเรียนในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 7 ชุด ชุดละ 10 ข้อ

3. แบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ฉบับ สำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพของสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวม ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

3.2 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

3.3 แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ สำหรับใช้ในการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวม

5. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 10 ชั่วโมง ประกอบด้วย

- แผนที่ 1 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 1
- แผนที่ 2 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 2
- แผนที่ 3 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 3
- แผนที่ 4 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 4
- แผนที่ 5 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 4
- แผนที่ 6 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 5
- แผนที่ 7 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 6
- แผนที่ 8 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 6
- แผนที่ 9 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 7
- แผนที่ 10 ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ชุดที่ 7

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้รายงานดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้รายงานดำเนินการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมินบุรี สำนักงานเขตมินบุรี ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 การทดลองครั้งที่ 1 เป็นการหาประสิทธิภาพรายบุคคล เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ในด้านต่างๆ โดยผู้รายงานนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ไปทดลองเป็นรายบุคคลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี โดยทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษาที่ใช้ แบบฝึก และรูปแบบของการใช้ชุดกิจกรรม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ด้วยการสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด สัมภาษณ์นักเรียน ตลอดจนตรวจดูผลงานจากการทำใบกิจกรรมและการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน แล้วนำไปปรับปรุงชุดกิจกรรม ให้มีความถูกต้องและมีความเหมาะสมมากขึ้น

1.2 การทดลองครั้งที่ 2 เป็นการหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคลไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมินบุรี โดยทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยการจัดเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน หลังจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ชุดกิจกรรม เสร็จแล้วนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำใบกิจกรรมและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาหาแนวโน้มประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน E1/E2

1.3 การทดลองครั้งที่ 3 เป็นการหาประสิทธิภาพภาคสนาม ผู้รายงานนำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคลและการหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่มแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8 โรงเรียนมินบุรี จำนวน 42 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น

6 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนดี 2 คน ผลการเรียนปานกลาง 3 คน และผลการเรียนอ่อน 2 คน หลังจากนั้นให้นักเรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน อ่านคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย บทบาทนักเรียน ใบคำชี้แจง เนื้อหาที่จะเรียน อ่านใบความรู้ ร่วมกันทำใบกิจกรรม ทำแบบทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน คิดคะแนนความก้าวหน้า หาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และประกาศยกย่องกลุ่มนักเรียนที่มีระดับความก้าวหน้าตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้ครบทั้ง 7 ชุดกิจกรรม เสร็จแล้ว นำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำใบกิจกรรมและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

นำชุดกิจกรรมที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองครั้งที่ 1 (การหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล) ครั้งที่ 2 (การหาประสิทธิภาพเป็นกลุ่ม) ครั้งที่ 3 (การหาประสิทธิภาพภาคสนาม) ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 42 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.1 ก่อนเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้รายงานนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้รายงานเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง

2.3 ดำเนินการทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนเรียน (Pretest) ในแต่ละชุดกิจกรรม พร้อมทั้งดำเนินการตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2.4 ขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละชุดกิจกรรมนั้น ผู้รายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรม พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน เพื่อนำคะแนนไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.5 หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละชุดกิจกรรม ผู้รายงานนำแบบทดสอบหลังเรียนไปทดสอบกับนักเรียน เพื่อวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2.6 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน มาคิดเป็นร้อยละ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนฐานเพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน ซึ่งคะแนนฐานเป็นคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนในชุดกิจกรรมที่ผ่านมา (ยกเว้นชุดกิจกรรมที่ 1 คะแนนฐาน

เป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ) นำมาคิดเป็นร้อยละ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เกณฑ์การคิดคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	0
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	10
เท่ากับหรือมากกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	20
มากกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	30
เท่ากับคะแนนเต็มของคะแนนทดสอบย่อย	30

ที่มา : Slavin (1995, p.129)

3.7 คิดคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยหาผลรวมของคะแนนความก้าวหน้าของทุกคนในกลุ่มแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่ม แล้วนำคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์การกำหนดกลุ่มที่ได้รับรางวัล ตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เกณฑ์การกำหนดกลุ่มที่ได้รับรางวัล

คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับการพัฒนา
15-19	กลุ่มระดับดี
20-24	กลุ่มระดับดีมาก
25-30	กลุ่มระดับยอดเยี่ยม

ที่มา : Slavin (1995, p.129)

2.8 ยกย่องชมเชยกลุ่มนักเรียนที่มีระดับความก้าวหน้าในระดับยอดเยี่ยม โดยการติดป้ายประกาศหน้าชั้นเรียน และให้กำลังใจกลุ่มนักเรียนที่ได้คะแนนน้อย

2.9 หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกชุดกิจกรรมแล้ว ผู้รายงานนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ไปทดสอบกับนักเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนน เก็บไว้เป็นหลักฐาน

2.10 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้รายงานนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ นำมาแปลความหมายตามเกณฑ์การประมาณค่า แปลความหมายเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 โดยนำคะแนนที่ได้จากการทำใบกิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน มาวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพ โดยใช้สูตร E_1/E_2 เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test แบบ Dependent และกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่กำหนดไว้ทุกประการ ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เปรียบเทียบคะแนนจากการทำใบกิจกรรมและการทำแบบทดสอบหลังเรียน ทั้ง 7 ชุดกิจกรรม พบว่า ค่าประสิทธิภาพของ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมมีค่าเท่ากับ 88.01/86.27 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชุดกิจกรรมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด คะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้โดยการทำใบกิจกรรม มีค่าประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 80.10-91.13 ส่วนคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD (ทำแบบทดสอบ หลังเรียน) มีค่าประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 85.95-86.67 ซึ่งค่าประสิทธิภาพที่วิเคราะห์ได้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีดังนี้

2.1 คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนที่ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.12 ส่วนคะแนนสอบหลังเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.14 (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)

2.2 คะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียนที่ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.57 ส่วนคะแนนสอบหลังเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.39 และเมื่อพิจารณารายชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด ได้แก่ ชุดกิจกรรมที่ 1 ผู้ผลิตที่ดี มีคุณภาพ ชุดกิจกรรมที่ 2 บริโภคอย่างฉลาดสร้างสรรค์ ชุดกิจกรรมที่ 3 รู้เท่าทันการใช้ทรัพยากร ชุดกิจกรรมที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ ชุดกิจกรรมที่ 5 ชวนคิดภาษีน่ารู้ ชุดกิจกรรมที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน และชุดกิจกรรมที่ 7 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ คะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.14 , 4.98 , 5.33 , 6.07 , 5.38 , 5.19 และ 5.48 ตามลำดับ โดยชุดกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของการสอบก่อนเรียนสูงมากที่สุด คือ ชุดกิจกรรมที่ 4 ความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.07 สำหรับคะแนนสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.62 , 8.60 , 8.64 , 8.60 , 8.62 , 8.67 และ 8.64 ตามลำดับ โดยชุดกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของการสอบหลังเรียนสูงมากที่สุด คือ ชุดกิจกรรมที่ 6 สิทธิผู้บริโภคและผู้ใช้แรงงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.67

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีดังนี้

3.1 คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 คะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายชุดกิจกรรมทั้ง 7 ชุด พบว่า คะแนนสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนในทุกชุดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งโดยรวมและรายชุดกิจกรรมทั้ง 7 ชุด

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และลักษณะรูปลักษณ์ การพิมพ์ และการนำไปใช้ พบว่า นักเรียนประเมิน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการวัดผล ประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ ลักษณะรูปลักษณ์ การพิมพ์ และการนำไปใช้ ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.41)

อภิปรายผล

1. การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ซึ่งจากการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 7 ชุด ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 นั้น ผลปรากฏว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 7 ชุด มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.95/86.27 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 7 ชุด สามารถทำให้คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการทำใบกิจกรรม และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 7 ชุด ที่ผู้รายงานสร้างและพัฒนาขึ้นมา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานนั้น อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นนั้น ได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างมีระบบ ตามหลักการสร้างชุดกิจกรรมที่ดี จันทรจิรา รัตนไพบูลย์ (2549, หน้า 48) ได้อธิบายว่า ขั้นตอนในการดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวางแผน กำหนดรายละเอียด การผลิตสื่อการเรียน และการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ผู้รายงานได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสร้างชุดกิจกรรมตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องต่างๆ และนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมดังกล่าวจนมีคุณภาพแล้วจึงนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชานนท์ ศรีผ่องงาม (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Achievement Division : STAD) เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนจริง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมะค่าวิทยา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพ 86.04/82.16 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความก้าวหน้าของทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.02 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนิศา ศิริอ่อน (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปัญหา เรื่อง บทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำนวน 16 คน ผลการศึกษา พบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา เรื่อง บทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 77.78/78.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL อยู่ในระดับมากที่สุด

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรัฐสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 7 ชุด สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์สูงขึ้น ซึ่งเหตุผลที่ผู้รายงานเลือกสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD

แล้วนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ให้กับนักเรียนนั้น อาจเนื่องมาจาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเป็นสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีลักษณะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 8) ที่กล่าวว่า หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ หรือรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มาประกอบในชุดกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน และแลกเปลี่ยนความรู้ โดยมุ่งให้ผลการเรียนของกลุ่มมีคะแนนสูง สอดคล้องกับประวิวรรณ ศรีศรีรัมย์ (2543, หน้า 171-173) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ว่าผู้เรียนที่เป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่มต้องสนใจศึกษาเรื่องที่ได้รับมอบหมายเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางด้านวิชาการสูงกว่าการเรียนการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานนท์ ศรีผ่องงาม (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Achievement Division : STAD) เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนจริง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมะค่าวิทยา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพ 86.04/82.16 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความก้าวหน้าของทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากเรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.02 และผลงานการวิจัยของ มันทนา เปรมใจ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาฟิสิกส์ เรื่องงานและพลังงาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองตูมวิทยา จ.สุโขทัย ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 13 คน ผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ เรื่องงานและพลังงาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ อยู่ในระดับมาก และค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด มีค่าระหว่าง 0.6304 – 0.72732 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ เรื่องงานและพลังงาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ เรื่องงานและพลังงาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยที่นักวิชาการได้ทำการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีคุณภาพ ความเหมาะสม และประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนได้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และลักษณะรูปแบบ การพิมพ์ และการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธิดา ศิริอ่อน (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปัญหา เรื่อง บทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพิจิตร จำนวน 16 คน ผลการศึกษา พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา เรื่อง บทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 77.78/78.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL อยู่ในระดับมากที่สุด และผลงานวิจัยของชมพู สัจจวาณิชย์ ภูษิต บุญทองเถิง และ สมปอง ศรีกัลยา (2552, บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง บรรยายากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวชิรวิทย์อำเภอบ้านนา จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 40 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง บรรยายากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.50/83.94 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรม

การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7032 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 70.32 4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ ชุดการเรียนรู้เรื่องบรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และ 5. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่องบรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคงทนในการเรียนรู้หลังจากเรียนผ่านไปแล้ว 15 วัน คิดเป็นร้อยละ 80.31

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้รายงานได้แนวความคิดที่จะเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์ นำไปสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ก่อนใช้ครูผู้สอนควรมีการศึกษาถึงหลักการ และวิธีการใช้ให้เข้าใจ ปฏิบัติตามขั้นตอนการใช้อย่างถูกต้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุ จุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มในการทำกิจกรรม มีการคละระดับสติปัญญาและความสามารถ โดยในแต่ละกลุ่มต้องมีนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาและความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน

1.3 ควรมีการยืดหยุ่นเวลาในการดำเนินกิจกรรม และคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ นักเรียนในการชุดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ถ้าหากนักเรียนมีปัญหา ครูจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียน เข้าใจและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 การวัดและประเมินผล ควรทำทันทีเมื่อนักเรียนดำเนินกิจกรรมในชุดกิจกรรมนั้นๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สนุกสนาน และเสริมแรงให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.5 ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD แต่ละชุด จะมีใบความรู้ สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียน ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมนั้นๆ ครูผู้สอน

ควรได้อธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย มีการถาม-ตอบ 2-3 คำถาม และให้รางวัลเป็นการเสริมแรง

1.6 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD นอกจากการสังเกตพฤติกรรม เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้ว ครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มเติมลงไปด้วย เช่น ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

1.7 ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจจุดประสงค์ของการใช้ บทบาทของนักเรียน และขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม เพื่อที่นักเรียนจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง บรรลุจุดประสงค์ และเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.8 ควรนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้รายงานสร้างและพัฒนาขึ้นไปเผยแพร่ให้กับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD กับเนื้อหาสาระการเรียนรู้อื่นๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และระดับชั้นอื่นๆ แล้วนำไปหาประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เพื่อที่จะได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ที่มีความสมบูรณ์ และมีสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรมีการส่งเสริมให้คณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ สร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เพื่อใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2.3 ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค วิธีสอนอื่นๆ เช่น 4 MAT การสอนแบบโครงงาน เป็นต้น